

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslowakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

EVROPSKÉ LISTY: Vychází každé pondělí • Vydává a tiskne: Universum
Sokol Publication, Inc. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek
Evropský redaktor: Václav Hora • Adresa redakce:
FK, D-6 Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

EVROPSKÉ LISTY: Erscheint jeden Montag • Herausgeber: Universum
Sokol Publ. Inc. • Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für
Europa: Václav Hora • Anschrift der Redaktion:
FK, D-6, Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254



GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG den 29. MÄRZ 1976 • EL, D-6 FRANKFURT/M. 70, POSTFACH 70 0103 • Nr. 13.

O čem se u nás nesmí psát

Jak čtenáři jistě dobře vědí, není našim pravidlem přetiskovat materiály z jiných časopisů. Tentokrát činíme výjimku vzhledem k originalitě článku. Původně vyšel v posledním čísle římských Listů.

Co se v československém tisku smí a nesmí psát, určuje sekretariát Ústředního výboru KSČ. Aby všechny ty zákazy pravidelně vydávané dokázal technicky stihnout, zřídil si k tomu český a slovenský Úřad pro věci tisku. Nasadil tam svou spolehlivou garnituru v čele s bývalými prokurátory z procesů padesátých let. Jeden z posledních pokynů, které dostaly všechny redakce od ústředních deníků až po odborné měsíčníky, zní: Neotiskovat články ani zprávy o 200. výročí Spojených států severoamerických. Znamená to i zákaz noticiek, i těch nejdrobnějších, fejetonů nebo fotografií, které by se jakkoli a třeba jen letmo dotkly této události.

Tisk nemůže jinak, než tuto direktivu plnit. Kdyby se jí neřídil, může "Úřad pro věci tisku" postihnout šéfredaktora, konkrétního odpovědného redaktora nebo vydavatelství pokutou až do výše 50.000 korun. Když se stane, že se tomuto koniášovskému — ale Koniáš byl proti nynějším držitelům moci účinným beránkem — úřadu na obsahu časopisu něco nelíbí, musí být většinou i obětován redaktor, který to "zavinil". Ocitne se na dlažbě a žádá redakce v Československu ho nepřijme.

Pokyny zahraničně-politického charakteru, mezi něž patří i zákaz zpráv o americké revoluci v 18. století, předává tiskovému odboru Ústředního výboru KSČ zahraniční oddělení nebo přímo tajemníci a členové předsednictva, kteří je dostávají ze sovětského velvyslanectví, od svých osobních "partnerů", nebo přímou linkou z Moskvy. Tak v Československu funguje masšinerie, jež ovládá tisk, používajíc k tomu i dalších prostředků, jako jsou ústřední a krajské aparáty Národní fronty, orgány "prodloužených rukou" a "převodních pák" KSČ, to jest masových a jiných organizací a konečně i dozorei a udavači, nasazení přímo uvnitř redakcí, a to i z řad vyškrcnutých a vyloučených členů KSČ, kteří za tuto donáščeskou činnost dostali milost a mohou pracovat v některých redakcích nekomunistických organizací.

Počátkem května 1975 přišly do redakcí pokyny, že se mají potlačit jakékoli zmínky o aktivní účasti americké armády při osvobození Československa před třiceti lety. Zatímco v jiných zemích socialistického tábora se pro konec války vyhlásilo oficiální heslo "Oslavy 30. výročí vítězství nad fašismem", jediné českoslovenští mistodržící polepili všechny rohy měst a vesnic plakáty a hesly "30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou". Vratme se však ještě ke květnovému pokynu. Podle něho se navíc nesměly v tisku objevit zprávy, že se pokládaly věnce u památníků a hrobů vojáků americké armády, a už vůbec bylo zakázáno napsat, že k hrobům svých válečných kamarádů přišli i Američané, aby se tu poklonili jejich památce. Tisk splnil, co se mu nařídilo. Jediná zpráva o něčem podobném se neobjevila . . .

Oba zákazy se týkají minulosti. Československý režim se bojí revoluce před dvěstě lety, kterou tak vysoce hodnotili i zakladatelé marxismu, a nebezpečím jsou pro ně i mrtví z dubna a května roku 1945! Není v tom ostatně nic nelogického a nepochopitelného. Vypěrá to z podstaty systému udržujícího se při životě jen cizími okupantskými vojsky. Je to systém skrz naskrz živý. Ze lži se zrodil a o lži se opírá, máje před svýma očima velký sovětský vzor padesátileté manipulace s pravdou a nejlživější mystifikace toho století, která stačila ruku v ruce s fyzickou likvidací miliónů vlastních lidí vyradýrovat i celé generace duchovních proudů, ideí, uměleckých činů a nahradit je fikcemi, pseudohodnotami, historickými podvody a nepravdami. Nyní se začíná rozvíjet diskuse mezi Západem a Východem, kdo plní a kdo neplní Helsinské dohody o spolupráci. Československý zákaz psát o Americe, její revoluci i obětech z druhé světové války je jen malým a jedním z prvních příspěvků do této diskuse.

LENIN STÁLE ŽIVÝ

Ferdinand Peroutka

Kongres sovětské komunistické strany tiše skončil, a co bylo, bude. Čteme, že snahy po zlepšení vztahů mezi západem a východem budou pokračovat — po čtyřech letech detenty budou pokračovat — ale že ze sovětské strany to bude doplňováno podporou všech bojových levých hnutí na světě. Vedoucí američtí politikové vyslovili pochybnost, zda sovětská intervence v Angole se snáší se zásadami detenty, a zda pro tuto věc sověty nebudou musit "čelit hněvu historie". Leonid Brežněv projevil všechnu ochotu čelit tomuto druhu hněvu a ve své řeči na kongresu odpověděl, že "někteří buržoasní vůdcové předstírají překvapení" a nad oprávněným sovětským podnikem v Angole začínají "výť". V anglickém referátu bylo užito slova "howl", které se obvykle překládá jako "výť". Snad

však Brežněv v rámci detenty užil nějakého mírnějšího ruského slova, které by spíše znamenalo něco jako "bědovat" nebo "lomit rukama". Zdálo se mnohým, že na Helsinské konferenci byla vyjednána větší sovětská blahovůle v povolování emigrace těm sovětským občanům — kteří si toho budou přát. Někteří to — omylem — dokonce pokládali za pevný sovětský závazek a navrhovali, aby americko-ruský obchod byl zastaven, dokud sověty svobodnější emigraci neuskuteční. Na kongresu odpověděl Brežněv: "To ovšem není řeč, jaké je možno užívat vůči Sovětskému svazu." Roste na západě mínění, že kdo má takovou detentu, nepotřebuje už žádnou studenou válku. Někteří oznamují, že slova "detenta" nebudou už užívat. To lze považovat za výraz rozmrzelosti a za celkem oprávněný závěr z faktů, jež

jsou k dispozici. Ale mnozí jiní, zejména na odpovědných místech, se obávají jít tak daleko v logice. Cítí se postaveni před volbu: buď tuto velmi nedokonalou detentu, anebo historii bez brzd, úplné politické prázdno nad

(Pokrač. na str. 3)

Rockefeller o ČSSR

Vice-president Nelson Rockefeller opakoval v Paříži názor vlády US, že Spojené Státy budou muset revidovat svůj postoj vůči západním zemím, kde se na vládě podílí komunisté. Jako příklad toho, že komunismus je "stále totalitní systém, který nemá nic společného s demokracií", uvedl Rockefeller případ sovětské okupace Československa v srpnu 1968 a ozbrojenou akci Kuby v Angole.

SLIBY BEZ ZÁRUK

Ministr zahraničí v nynější západoněmecké socialisticko-liberální vládní koalici a předseda strany svobodných demokratů Hans-Dietrich Genscher se vyslovil v interview s americkým časopisem Newsweek rozhodně proti účasti komunistů ve vládách některých západoevropských zemí. Poukázal na to, že slib západoevropských komunistických stran respektovat po nástupu k moci pluralitní politický systém neobsahuje žádnou záruku.

Hans-Dietrich Genscher byl interviewován také západoněmeckou televizí, a to o africké politice spolkové vlády. Genscher prohlásil, že není možné upínat pozornost výlučně k Evropě a ignorovat, co se děje v Africe. Podle něho nechce spolková vlá-

da vyvážet do Afriky svůj společenský a politický systém, chce však stát na straně těch zemí, které se vzpírají tomu, aby jim byl vnucen jiný cizí systém, například komunistický.

V Africe je teď více citlivých oblastí. Mozambik uzavřel své hranice s Rhodézií, Maroko přerušilo diplomatické styky s Alžírskem, potom protestovala obdobným způsobem proti alžírskému uznání hnutí Polisario jako legitimní vlády bývalé španělské Sahary Mauretánie, Rhodézii se zatím dostalo ubezpečení, že bude moci přepravovat zboží v co největším rozsahu na jihoafrických železnicích. Ztráta dopravních spojů přes Mozambik by tedy nemusela vytvořit pro Rhodézi nezvládnutelné hospodářské problémy. Problém nejpodstatnější, problém rasový zůstává však nevyřešen, ačkoliv umírněné černošské hnutí v zemi se vyslovilo pro pokračování jednání s ministerským předsedou Ianem Smithem.

Pokud jde o konflikt o býva-

lou španělskou Saharu, východiště se zatím nerýsuje. Nicméně generální tajemník Arabské ligy prohlásil, že byl ubezpečen vůli všech tří zainteresovaných zemí nepoužít násilí, usilovat o mírové řešení a svolit k případnému projednávání problému na některé panarabské schůzce.

ARGENTINA

prožila nekrvavý převrat, k němuž ostatně byla už dlouho zralá. Presidentka Isabel Martinez de Perón, pětáctýřicetiletá vdova po Juanu Domingu Perónovi, zakladateli Argentinského lidového peronistického hnutí, byla konečně zbavena moci, když se během své krátké vlády dopustila mnoha skutečných i neskutečných omylů, při nichž situace v zemi šla ve všech směrech od deseti k pěti. Peronová je ve vězení, a vlády v zemi se ujala vojenská junta. První její rozkaz: zákaz shromažďování. Druhý: dělníci musí nastoupit práci, jinak budou trestáni.

Příští číslo AL/EL bude doplněno zvláštní čtyřstránkovou přílohou ke stému výročí narození Tomáše Bati.

O ČESKOSLOVENSKU

Svobodu pro Jiřího Müllera!

Poslední vydání německých Listů-Blätter ve Frankfurtu nad Mohanem a velké protestní shromáždění ve frankfurtském Volksbildungsheim žádalo propuštění studentského vůdce Jiřího Müllera z vězení na Borech. Jiří Müller organizoval naposledy v roce 1971 velkou letákovou akci proti volbám. Byl zatčen a odsouzen na 5 a půl roku vězení. Zdravotní stav Jiřího Müllera je velmi špatný.

PROVOKACE

Už jsme vás informovali, že pražské zahraniční vysílání propustilo osm italských zaměstnanců své italské sekce. Štalo se tak na pokyn ÚV KSČ. Italští zaměstnanci odmítli plnit příkaz vedení rozhlasu, aby totiž písemně ve třech kopiích podávali podrobné informace o svých jakýchkoli stycích s jinými cizími státními občany v Československu. Italští zaměstnanci se o svém postupu poradili s italskou komunistickou stranou.

Podle tiskového referátu italské komunistické strany v Římě, vedení italské komunistické strany podpořilo rozhodnutí italských pracovníků pražského rozhlasu nepodávat vyžadované hlášení o styku s cizinci. Tato akce musí být italskými komunisty považována za záměrnou provokaci. Už před časem byl z Československa vypovězen korespondent italské komunistické Unity a k potíživu došlo i s italskými funkcionáři při Světové odborové federaci v Praze.

PŘIJETÍ U PAPEŽE

Z Vatikánu došla zpráva, že papež Pavel VI. přijal v soukromé audienci pražského apoštolského administrátora Msgr. Františka Tomáška, který přiletěl na návštěvu do Říma před třemi týdny.

Dům na Poříčí,

aneb dvě mouchy jednou ranou, by se dala nazvat událost z nedávné Prahy: stavbě takzvané druhé severojižní magistrály musel ustoupit dům na rohu Škrétovy a Římské ulice v Praze 2. Od pálení silné nálože třaskavin se budova proměnila v sutiny. Demolice využilo filmové studio Barrandov k natočení scény pro film o stavební katastrofě v roce 1928 — Dům na Poříčí.

CRAVAT — MAN 1976

Gustáv Husák absolvoval desetidenní sjezdový maršón v Moskvě v jedné kravatě, jak dosvědčuje fotografická dokumentace. Šéf KSČ a sovětský místopředseda v Praze si s módou příliš hlavu neláme na rozdíl od svých předchůdců, hlavně pak „prvního dělnického prezidenta Gottwalda“, jehož šatník mohl klidně soutěžit s nejzápadnějšími snoby. Paní Marta „šila“ v prvním pražském salónu „u Podolské“, zatímco šťastná „dělnická třída“ kupovala náhražkový textil na body.

CAE

POMSTA

V pražské filiálce americké letecké společnosti „Pan Am“ došlo během dvou měsíců již k druhému vloupání. Vzhledem k tomu, že je cizincům v Praze dobře známo, jak jsou hlídáni a pozorováni, přijímá se nové vloupání jako pomsta za nedávnou explozi na budovu v New Yorku, kde vedle sovětského Aeroflotu jsou i místnosti ČSA. Zde ovšem byl útok jednoznačně zaměřen proti Sovětům a tak vloupání v Praze se jistě děje na příkaz sovětského učitele. Teď odnesli „neznámí“ zloději i drahé moderní kancelářské stroje.

MARÁK ŽIJE?

Loňského roku se šířily exilní zprávy, že navrátil Ervin Marák, rovněž údajný pracovník čs. rozvědky, ale ve skutečnosti naivní obět' vydírání, zemřel v moravské psychiatrické léčebně. Po návratu Pavla Minaříka se nečekaně objevuje článek v polovojenském časopise „Signal“, který je záznamem rozhovoru redaktorky Čs. rozhlasu s Marákem. Marák žije, věnuje se chalupaření, sbírá samorosty a v létě chodí na houby. Dovolenu ztrávil po vlastech českých, o kterých si „mohou ti na druhé straně jen vyprávět a se steskem v srdci vzpomínat.“ Nejde mu o žádnou slávu a cení si užitečné práce na „druhé straně.“ Redaktorka ale víc nenapsala, nikdo neví, kde Marák žije, co skutečně dělá, a zda je článek autentický. Zálību ve sbírání hub projevil nově i Pavel Minařík. A tak není vyloučeno, že se oba „na houbách“ někde setkají a budou se steskem vzpomínat na čas, ztrávený za „tvrdou měnu na druhé straně.“

POHLED DO KRABICE

Přetčete si z němčiny přeložený fejeton Ludvíka Vaculíka, který vyšel v západoněmeckém týdeníku Die Zeit.

Vydávám teď všechno v deseti exemplářích, průklepem. Tiskárny jsem nepoužil od roku 1969 a nemohu ani říci, proč. Bohužel se ani nedozvím, zda se tento Feuilleton dostal do styku s tiskářskou černí, protože Váš list se u nás neprodává.

U nás se od jisté doby dělají tenčí noviny, které se však čtou od a do zet. Vysvětluji si to tím, že české noviny se nikdy samy nepovažovaly za naprosto samozřejmé a proto každé stránce přikládaly skoro prorocký význam. Také čtenář pokládal každé vydání za snad poslední poselství a pokoušel se tam vyčíst, co si přál. Nejsenzacejší zpráva pro nás by byla, kdyby noviny jednoho dne konečně psaly o tom, co všichni stejně vědí. Vulkán takové tiskové svobody vybuchuje v Čechách asi tak jednou za dvacet let, pak panuje devatenáct let prach a popel. Což všichni sledujeme jako indiánská kouřová znamení, v přesvědčení, že snad někde hluboko v pekle sedí kdosi, kdo myslí normálně a kdo se určitě pokusí dát znamení. Tak tedy mezinárodní sloupek! Evropský Feuilleton! K tomu je jistě třeba evropského rozhledu; já mám však spíš rozhled jako z krabice. Nezbyde vám nic jiného, než mě nechat napsat český fejeton, aby se tak dalo alespoň nahlédnout do krabice. Co je to podle nás fejeton? Toto slovo píšeme už dlouho tak, jak se vyslovuje. Fejeton se sází jiným písmem pod čáru, aby bylo jasné, že s tím vydavatel nechce mít moc společného, protože se tu lehkou formou pojednává o těžkých problémech. Tak to, prosím, zavedl Jan Neruda (1834 až 1891), tentýž, jehož jméno si zvolil jako pseudonym chilský básník Neftali Ricardo Reyes. Neruda napsal za svého života více než dva tisíce fejetonů. O všem, co tenkrát v Čechách bylo. A bylo počasí, vídeňská vláda, divadlo, drožky, policie, Češi, Němci a podobně.

Nerudovo vyjadřování bylo elegantní, vtipné a naivní. Ale pozor! V novoročním vydání Národních listů z roku 1863 například napsal: „Nevadilo by nám, kdyby rovnoprávnost byla větší a slibování menší, kdyby náš

zemský sněm byl čestější a Německo němečtější, kdyby tisková svoboda byla zase větší a paragraf pět menší, kdyby užší říšská rada byla širší a přátelství mezi národy Rakouska užší, kdyby bylo víc stříbra a méně papíru. Ale Češi si toho vždycky přáli příliš mnoho, a proto to s nimi špatně dopadlo . . .“ Jsem přesvědčen, že tahle četba bude zajímat a těšit mnohé z Vás, Němců a Raků, kteří ještě máte smysl pro starou dobrou kvalitu v řemeslnictví rukodělném i duchovním. Nás, dnešní Čechy, těší tyto starožitné fejetony samozřejmě také, ale také nás zvláštním způsobem jítí, ba pobuřují proti Vídni. Protože však v Čechách už není žádné Vídne, vznáší se toto pobouření chvíli zmateně ve vzduchu a zůstane pak — bůhvíproč — tiše viset nad pražským Hradem; vzad právem či nikoli, tím si nebudeme my, kteří žijeme v podhradí, lámat hlavu.

V jednom fejetonu si Neruda stěžuje, že ten či onen z jeho známých byl z politických důvodů na měsíc nebo na dva zavřen do vězení, že už nemá skoro nikoho, s kým

by mohl jít na pivo. V jiném se zas zlobí na to, že přijde censor a poručí vypustit větu, aniž by řekl, co se má dosadit místo ní. Jindy si dělá Neruda legraci z pana policejního komisaře Dedery: ten prý by nejradši popsal všechny české noviny sám, jen kdyby uměl líp česky. V roce 1868 se konaly demonstrace proti vládě, v Praze byl vyhlášen výjimečný stav. Národní listy byly zastaveny, Neruda byl tudíž umlčen — na celých dvanáct dní! Když pak noviny pod změněným názvem znovu vyšly, dal průchod své nahromaděné fejetonové energii a všechno to popsal. Osmačtyřicet hodin později už bojoval za ženská práva, a to taktov: Jsem pro naprostou emancipaci žen, neboť ženy mají právo pracovat v lomu jako kameníci a sedět u soudu jako žurnalisté“.

Milý Jene Nerudo! Pozdravuji Vás na prahu roku 1976 a hluboce se vám klaním. Vyříd'te, prosím, mé poručení panu komisaři Dederovi. Neklad'te mi, prosím, žádné otázky, později Vám to vysvětlím ústně. Víte, dnešní vláda nesnáší příliš dobře, když se o ní píše, a já to respektuji, neboť se popsat nedá.

(Pokrač. na str. 3)

Evropské zastoupení EL (pro redakční věci): EL-Evropské listy, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70.

Evropská administrace a expedice: Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH.

Způsoby placení:

V NĚMECKU:

• bankovním převodem na adresu EL, Evropské listy Postfach 70 0103, Název banky: Commerzbank, D-6000 Gräfr. 85, Frankfurt/M. 90. Číslo konta: 64 00 220 — Směrovací číslo banky: 500 400

• zelenou složenkou (Zahlkarte), kterou si můžete ve Frankfurtu vyžádat nebo obdržít čistou na každém pošt. úřadě v NSR. — Název konta: EL-Evropské listy — Postscheckamt Frankfurt/M. — Číslo pošt. šekového konta: 3281 90-608

• V Německu (ale také z ciziny do Německa) můžete platit červenou (nebo žlutou) poštovní poukázkou na adresu EL, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70. V tomto případě připeš'te na složenkou výše uvedené postscheckkonto, tedy: 3281 90-608, Postscheckamt Frankfurt/M.

Prosíme čtenáře v cizině, kteří platí do NSR, aby dávali tomuto poslednímu způsobu přednost, neboť nám ušetří vysoké bankovní poplatky.

VE ŠVÝCARSKU:

• Převodem z banky na Schweizerischer Bankverein, Fil Obestrass, 8033 Zürich s poznámkou "z. G. Americké listy P5622 "890".

Roční předplatné na 52 čísel (od r. 1976): v Německu DM 46. —, pololetně DM 23. — čtvrtletně DM 11.50. Ve Švýcarsku Sfr. 50.00, pololetně Sfr. 25.00, čtvrtletně Sfr. 13.00. V jiných zemích v příslušném počtu. —

Nezapomeňte hlásit každou změnu adresy. — Ukázková čísla zdarma.

ZAJÍMATE SE O DENÍ V ČESKOSLOVENSKU?

ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bohatým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace lecky unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu

EVROPSKÉ LISTY,

Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH. Přikládají se za odběratele EL a předplatné zaplatím celoročně, pololetně, čtvrtletně. (Nehodící se škrtněte). Roční předpl. Sfr. 50.00, pololetní Sfr. 25.00, čtvrtletní Sfr. 13.00 nebo přepočít v jiné měně. Platit lze pošt. složenkou nebo šekem.

Jméno
Adresa
Podpis

Americké listy/Evropské listy EL. Vydává a tiskne Universum Sokol Publication, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861, U.S.A. Tel.: (201) 826-1998. Vedoucí redaktor: J. Martínek. • Redakce v Evropě: Evropské listy EL, D-6 Frankfurt/M. Postfach 70 0103, Bundesrepublik Deutschland. — Redaktor: Václav Hora. • Vychází každý týden s výjimkou dovolené. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Veškerá tisková práva vyhrazena.

Lenin stále živý . . .

(Pokrač. ze str. 1.)

tragickými možnostmi doby. Nic z toho, co se na kongresu dělo, nenavědčuje, že by sovětská komunistická strana v čemkoli opustila leninismus, ačkoli někdy se zdá, jakoby sověty se zřekly zápasu o Evropu. Ale to — ovšem — je také leninismus. Po první světové válce Lenin byl zklamán neochoťou evropského proletariátu připojit se k revoluci po ruském vzoru. Tehdy uložil pěstovat zatím revoluční var v Orientu. Nelze říci, že by sovětské vedení bylo zanedbalo tuto část Leninovy nauky. Tři asijské státy nedávno ještě nekomunistické, Jižní Vietnam — Kambodža, Laos jsou nyní komunistické. Lenin ještě nemohl pomýšlet na činnost také v Africe, ale doba pokročila, a dnešní sovětské vedení zahájilo akci v Angole. Konečný cíl je leninský: ob-

klíčit váhavou Evropu revolučními hnutími barevných národů.

Sovětský kongres byl zahájen jako otevřená událost, televise přenášela obraz řečního Brežněva a tleskající delegátů. Tato otevřenost pominula, dveře se na nějakou dobu zavřely před mezinárodními korespondenty, některé děje se přestěhovaly ze zasedací síně do komunistického soukromí. Sovětské noviny referovaly, že delegáti z četných komunistických zemí jsou "od rána do večera" zaměstnáni hovory se sovětskými hodnostáři, čímž nepochybně byli míněni sovětské strategové. Obsah těchto hovorů se zřejmě nehodil pro televizi. Také toto odpovídá zásadám Leninovým, který učil, že komunismus vždy musí mít svou veřejnou i neveřejnou, legální i ilegální stránku.

Zatím co se toto dělo v komunistickém soukromí, zasedací síň opět byla otevřena veřejnosti a každý mohl naslouchat debatě o sovětské ekonomii. Debata byla vedena s "neobyčejně upřímným kritikismem", jak některé západní noviny usoudily. U tohoto neobyčejně upřímného kriticismu se zastavme. Debata se točila kolem faktu, že konsumní průmysl v sovětech je zanedbáván a buď vyrábí málo nebo vyrábí špatně, nekvalitně. Bylo připuštěno, že sovětský občan dosud s obtížemi shání věci denní potřeby, od uzenin až po automobilové pneumatiky. Bylo otevřeně konstatováno, že cíl, jež si sovětský pětiletý plán pro konsumní průmysl stanovil, nebylo dosaženo. Vina, jak řečníci zjišťovali, je na neohrabané, neschopné byrokracii. Sám Brežněv obvinil centrální plánovací úřady z nedostatečného zájmu o konsumní výrobky.

Kdo v dále tyto stesky čte, snad se rozzlobí na sovětskou byrokracii, která hatí nejlepší sovětské úmysly. Nápadné však je, že sovětská byrokracie byla už tolikrát uznána vinnou a ještě se nepodařilo ji přemoci. Vypadá to, jakoby to byla směšná, neohrožená byrokracie, která má svou vlastní nepřemožitelnou moc a opět a opět se odvažuje sabotovat pětileté plány. Pravíme "opět a opět", neboť stejně byla byrokracie kritizována už na kongresech minulých. Známe tříhu sovětských trestů. Kdy konečně byto tresty postihnou zlovolné byrokraty? Znovu a znovu byli kritizováni a znovu a znovu vyšli se zdravou kůží. To má své příčiny. Od svých nejranějších počátků sovětský režim vždy znovu se usnášel na převaze těžkého, vojenského průmyslu nad průmyslem lehkým, konsumním. Který sovětský politik tímto dogmatem o-

trásal, zmizel v propadlišti. Zároveň však nebylo možno úplně ignorovat, že sovětské obyvatelstvo beze vší pochyby touží po zvýšení své životní úrovně, která zůstávala nejnižší v Evropě. Bylo třeba nějak dát tyto dvě okolnosti pod jednu střechu a zneškodnit jejich protiklad. Našlo se řešení, které 25. sjezd jen opakoval po sjezdech předešlých: sověty mají nejlepší úmysly s konsumem, ale byrokracie to kazí. Některé otázky nejsou připouštěny: když působením byrokracie ruské zemědělství je v špatném stavu, proč také sovětský vojenský průmysl působením téže byrokracie není v špatném stavu? Proč, když autobusy pro dopravu občanů jsou chatrné, sovětské tanky nejsou? Pozemní cesty v Rusku jsou rozryty, ale vzdušné cesty byly dokonale vypracovány — Rusko první vyslalo do vesmírného prostoru umělou oběžnici, Sputnika. Proč sovětská byrokracie má dost moci, aby zdržovala rozvoj konsumního průmyslu, ale žádnou, aby zdržovala rozvoj průmyslu vojenského na zemi, na moři a ve vzduchu? Poněvadž zde, na této hranici, přestávají všechny žerty. "Neobyčejná upřímnost", již některé západní časopisy domnívaly se vidět v debatě sovětského kongresu o ekonomii, je založena na směle mlčení o příčné příčině. Sověty nikdy výslovně svému lidu nepřiznají, do jaké míry staví těžký vojenský průmysl na první, nedotknutelné místo. Se vší jasností by vyšlo najevo, že životní úroveň dávno mohla být zvýšena, kdyby vedení s velkou rozhodností nesledovalo jiné cíle. Něco takového se naprosto nehodí režimu, který vystupuje s nárokem nejsociálnějšího režimu na světě. Žaloby na byrokracii jsou vžitý obřad sovětského politického života. Je třeba někoho, kdo rád-nerad vezme na sebe hřích režimu. Potom debata o ekonomii se může volně rozvinout, nastal čas mluvit s "neobyčejným kritikismem" i o maličkostech. O tom, že ta nebo ona stranická organizace neplatí řádně příspěvky, nebo o tom, že dejme tomu, v Čeljabinsku je přechodný nedostatek knoflíků.

Pojednávali jsme dosud o tom, jak sovětský režim zůstává věren leninismu. Ale jsou situace, o nichž Lenin ve své době nemohl mít ani tušení. Je atomová bomba, je inflační i leckterá jiná krise svobodného světa. Tu sovětské vedení musí samostatně hledat cestu. Ať jakkoli ji hledá, zůstává věrně hlavnímu ideálu leninské taktiky: pěstovat, připravovat revoluci, o níž ostatní teprve pozdě poznají, že je to revoluce. To, podle Lenina, se sluší na komunismus bez dětské nemoci levičáctví.

"Velká pomoc"

Moskevská Pravda a jiné sovětské stranické orgány připomněly v minulých dnech oslavnými články a fotografiemi osmdesáté narozeniny Andreje Ždanova, se Stalinem spoluzakladatele "socialistického realismu". Ždanov zemřel na podzim roku 1948 a od té doby upadal stále víc v zapomenutí. Nyní o něm moskevská Pravda tvrdila, že byl "velkým marxistickým teoretikem" a že prý poskytl socialistické literatuře a spisovatelům "velkou pomoc". Jaká to byla pomoc? Ždanov na léta umlčel Borise Pasternaka, Annu Achmatovovou, Zoščenka a stovky dalších.

V Československu se začaly Ždanovovy poučky uplatňovat až po jeho smrti, kdy se už od nich Moskva pomalu odvracela. Připomíná to historii Stalinova mamutiho pomníku v Praze, který byl rovněž odhalen poté, kdy se už stalinskus kymácel.

Škody, které následovníci mrtvého Ždanova způsobili české kultuře, jsou rovněž obrovské, neboť v nejednom směru se socialistický realismus u nás tehdy uplatňoval ještě brutálněji než v Moskvě.

Co asi znamená nynější moskevské oslavování "velkého marxistického teoretika"? Vývoj se už zajisté nedá zastavit a od Ždanovových pouček se odvrátila většina komunistických spisovatelů na celém světě. Na druhé straně víme, že jsou ve vedení strany v Moskvě tak i v Praze jednotlivci, kterým oslavování Andreje Ždanova mluví z duše. Tak zvaná "ždanovština" se ovšem zlikvidovala sama ze své podstaty. V době, kdy se tvrdě uplatňovala, zůstala v historii sovětské i naší kultury prázdna místa.

Česká kultura může být hrdá na to, že se zásadní kritika ždanovštiny a Ždanova ozvala z jejích řad už na začátku třicátých let zejména ústy Vítězslava Nezvala a Karla Teiga. Zvláště Teige tehdy dokázal, že se zásady socialistického realismu pro naše

poměry nehodí a že Ždanov je proti našim liberálním kulturním zvyklým návratem do doby temna. Českým kritikům Ždanova ovšem strana neodpustila, a ne jeden se stal přímo fyzickou obětí ždanovštiny.

Dnešní připomínání Andreje Ždanova v sovětských novinách je však už jen strašným malých dětí voskovou figurinou ze stalinského panoptika.

Jaroslav Dresler

MINAŘÍK VE SPOJENÝCH STÁTECH?

Z Rudého práva — 16. března — přejímáme tuto zprávu: Kapitán Pavel Minařík poskytl dvouhodinový exkluzivní rozhovor stálému dopisovateli Washington Postu pro východní Evropu Dusku Doderovi o své práci ve Svobodné Evropě a československých emigrantských organizacích, kterouty vykonával po dobu sedmi let z pověření československé rozvědky.

CESTOVÁNÍ

Podle mluvčího ministra zahraničí v Praze navštívilo v roce 1975 celkem 350 tisíc západoněmeckých turistů Československo. 80 tisíc československých občanů (většinou penzistů) navštívilo NSR. V posledních deseti letech se mělo z Československa vystěhovat 60 tisíc občanů německé národnosti a Československo prý povoluje velkoryse i šatky s cizími státními příslušníky. — Podle západoněmeckého průzkumu patří k nejoblíbenějším turistickým cílům, kde jsou turisté velmi spokojeni, na prvních místech Portugalsko a Velká Británie s Irskem (95% dalo hodnocení velmi dobré), následuje SSSR (90%) a Československo (89%). Také klasické země evropské turistiky obdržely podobná hodnocení. Nevalné vyšlo Rumunsko a NDR. Spolková republika pak nedosáhla přílišného hodnocení od vlastníků občanů jako turistický cíl.

Ferdinand Peroutka: BUDOVÁNÍ STÁTU

První a druhý svazek expedován, třetí v tisku, čtvrtý a pátý připravován pro tisk.

Objednávky: GALERIE KRAUSE, Tumbetenstrasse 37, CH-8330 Pfäffikon-ZH

Objednávám výtisků I. svazku — II. svazku.
Přikládám šek (money order) na dolarů.
Jméno
Adresa
Podpis

Cena jednotlivých svazků \$6.20 včetně pošt.
Cena všech pěti svazků \$26.00 včetně pošt.

POHLED...

(Dokonč. ze str. 2.)

Tak, teď jsem si zakázal nejbájevnější téma tradičního fejetonu a vyvstává otázka: co může ještě koho na mém psaní zajímat a především — jak mě to ještě může bavit? Ale jistě, vím o jedné nové věci, která mě zajímá dvakrát tolik, než všechny ty staré špatné záležitosti dohromady: rád bych vyzkoušel, zda se dá zařídit a vydržet, že český autor píše pro jakýsi evropský list, a to legálně, a to z Prahy, a to tónem, který byl v Čechách zvykem už před sto lety. Chybějící rakouskou cenzuru — to slibuji — nahradím vlastní zdrženlivostí, kterou pěstuji už sedm let . . .

Ukáže-li se, že je o můj fejeton čas od času zájem, chci psát hlavně o všem dobrém, co pozoruji a co se mi přihází. (Například napíšu, jakmile tomu tak skutečně bude, o tom, že jsem dostal zpátky všechno, co mě bylo loni v dubnu při domovní prohlídce zkonfiskováno.) Vždyť přece není možné, aby i ten sebevíc kriticky založený člověk nemohl říci o svém okolí něco povznášejícího.

Ostatně pozoruji v poslední době u české kritiky sklon k tomu přejít od zarytých hádek k pozitivním úvahám o tom, jak to má jít dál. Ze strany vlády zase ochabuje zavírání kritiků. Je to všechno jen proto, že každý hněv se jednou unaví? Doufám ve víc: v sebehovnou schopnost společnosti, již byla poskytnuta dostatečná míra pokoje. Podaří se tedy nakonec jisté šikovné místní vládě v Evropě získat sympaticky odolnou kritiku ke spolupráci na nějakém dobrém díle? To by byla věc, která by svým poučným významem příjemnou cestou rozbila onu krabici.

VMĚŠOVÁNÍ

V uplynulých dnech se zvýšily dodávky sovětských zbraní do bývalé portugalské kolonie Mosambiku. V přístavu Beira byly vyloďeny tanky typu T-34 a T-54, raketomety a zbraně běžně užívané v guerillové válce. Například kulomety, hmoždíře, miny a jednoduché protitankové zbraně. Předpokládá se, že nejdříve bude vyzbrojena takzvaná Osvobozovací armáda Zimbabwe v počtu 12 až 15 tisíc mužů, která bude nasazena v první fázi bojů proti vojenským jednotkám Rhodesie. V dané chvíli mají partyzánské oddíly asi 3 až 4 tisíce vycvičených mužů, z nichž asi 1100 operuje v malých skupinách na území Rhodesie. Další partyzáni procházejí šestiměsíčním výcvikem. Kdyby se rhodézkým ozbrojeným silám podařilo udržet černé partyzány v šachu, zasáhly by asi na bojišti kubánské a jiné cizí jednotky. Sovětský svaz v jižní Africe pozvolna vytlačuje Maovu Čínu a získává tam na vlivu. Podobně jako v Angole, mohou Rusové i v Rhodesii ukázat černé Africe, že jsou to oni, kdo má prostředky a je ochoten podporovat války za národní osvobození. Dá se předpokládat, že dodávky sovětských zbraní budou pokračovat a že Moskva později pošle i těžší zbraně, mezi nimi lehké rakety typu země-vzduch.

EVROPA S NÁMI . . .

V portugalském přístavním městě Portu se sešli vůdcové západoevropských socialistických a sociálně demokratických stran a vlád — členové výboru k podpoře a solidari-

Mezinárodní přehled

tě s demokratickým Portugalskem, který nedávno vytvořila socialistická Internacionala. Generální tajemník portugalské socialistické strany Mario Soares dal tomuto setkání solidarity heslo "Evropa je na naší straně". Setkání proběhlo šest týdnů před volbami do prvního svobodně zvoleného parlamentu Portugalska a má podle názorů politických pozorovatelů dvojí účinek: posílí portugalskou socialistickou stranu v nynější volební kampani a posílí také vnitrostraničké postavení jejího vůdce Maria Soarese proti levému křídlu.

POLSKO — ANGLIE

Zahájila činnost nová polsko-britská společnost "Polibur Engineering". Tento společný podnik je výsledkem více než čtvrtstoletých obchodních styků mezi manchesterskou firmou "Petrocarbon Developments" a polským podnikem zahraničního obchodu Polimex-Cekop. Nová společnost bude hrát klíčovou úlohu ve výrobě zařízení pro velkou továrnu na výrobu polyvinylchloridu, která má být v příštích třech letech postavena u Wroclavku v Polsku. Jak sdělila manchesterská firma, společný podnik "Polibur Engineering" převezme později zprostředkovací úkoly v rozvoji polsko-britského obchodu. Wroclavecká továrna bude od roku 1979 vyrábět 200.000 tun polyvinylchloridu ročně. Způsob financování byl dohodnut minulý měsíc; banka Lloyds oznámila, že půjčila

na tento účel 152 milionů liber. Manchesterská firma dodá zařízení a technologii v hodnotě téměř 150 milionů liber. Projektu se zúčastní také američtí a japonští subdávatelé.

SADAT -- ZÁPAD

V Káhiře poskytl prezident Sadat státnímu rozhlasu rozsáhlé interview, v němž znovu zopakoval myšlenku, že zodpovědnost za trvalý mír na Blízkém východě by měly kromě velmocí Sovětského svazu a Spojených států také převzít státy západní Evropy a mezi nimi na předním místě Německá spolková republika. President vkládá velkou naději do spolupráce se Západem, především do spolupráce hospodářské. Na tomto poli hodně očekává od Německé spolkové republiky, kde bude koncem března hostem kancléře Schmidta. Od Spojených států očekává Sadat kladné vyřízení žádosti o dodávky zbraní; nejdříve velkoprostorových vojenských dopravních letadel a později elektronického zařízení a eventuálně bojových letadel. Sadat se dostal v poslední době do obtížné situace. Už několik měsíců nedostal ze Sovětského svazu ani náhradní díly pro dříve dodávané zbraně. Nyní prý Moskva zakázala Indii, aby Káhiře dodávala náhradní díly sama. Indie vyrábí v licenci stíhačí letadla typu MIG-21. Egypt se proto tyto náhradní díly pokouší dostat jinde. Smlouva byla podepsána s britskou firmou Rolls Royce, která převzala odpovědnost za údržbu stíhaček typu MIG 17 a 21. Káhiře se snaží ve Velké Británii nakupovat i zbraně — raketové čluny, jejichž nákup by společně financovaly Saúdská Arábie a Kuvajt. Ve Francii mají být objednány letadla typu Mirage.

IRSKÝ ZÍTŘEK

Mezi Británií a Irskou republikou je patrná stále větší shoda v názorech na postoj k terorismu a na budoucnost Ulsteru. Irský ministr zahraničí Garret Fitzgerald řekl, že by sdělení britské vlády, že bude nadále přímo vládnout v Severním Irsku, mělo přimět Irskou republikánskou armádu k zamyšlení. Podle jeho názoru kampaň tohoto hnutí, které chce vynutit odchod Britů z provincie, slabne. Fitzgeraldovu prohlášení předcházela také britsko-irská schůzka na nejvyšší úrovni. Ministerští předsedové zdůraznili rozhodnutí Londýna o přímé vládě v Severním Irsku názotovou shodou v tom, že jedine přijatelnou formou vlády pro Ulster musí být určitá forma rozdělené moci. Slova, jichž přitom použili — partnerství a účasť — vložila na bedra boja-

listické většiny v Severním Irsku břemeno akceptovat republikánskou menšinu jako rovného partnera, dříve než se Ulster bude moci vrátit k samosprávě. Britský ministr pro Severní Irsko Merlyn Rees zašel ještě dál a řekl, že nejenže neuzavře ani krátkodobé dohody s teroristy, ale že nebude mít žádné styky s politiky, kteří si hrají na představitele provinční vlády. To byl poukaz na tužby loyalistů — stoupenců tvrdé linie, jejichž neochota svolit k zastoupení republikánů v budoucí vládě vedla k rozpuštění ulsterského ústavního shromáždění. Loyalisté tvrdí, že britská vláda z Westminsteru je příliš nepřímá, než aby mohla zmařit pokusy násilníků zaplnit politické vakuum. Ministr Rees však nevyloučil možnost kontaktů s politickým křídlem irské republikánské armády za účelem vysvětlit politiku Londýna. Na obou stranách ulsterské hranice proskočily nepochybně pověsti o krátkodobých úmluvách, jejichž cílem je rozštěpit polovojenské frakce. Podle dohadů z dublinského tisku se irská republikánská armáda snaží nově sjednat s britskými úřady podmínky pro zastavení palby, které tak často porušila. Irský ministr zahraničí Fitzgerald v tom vidí další náznak, že irská republikánská armáda ztrácí svou průbojnost, ale mnoho lidí v Ulsteru i v Británii o tom pochybuje. Tyto skeptiky nepřekvapilo nedávné prohlášení irské republikánské armády, že je "více než kdy předtím schopna pokračovat v boji".

PORTUGALSKO

Portugalská Revoluční rada vydala prohlášení, v kterém vyzvala sváříci se ozbrojené síly k jednotě a označila její dosažení za jeden ze svých hlavních úkolů. Prohlášení naznačilo, hlásila agentura Reuter, že vojenskému vedení působí starosti nedávný rozkol mezi konservativním a levicovým křídlem v Revoluční radě, který vyvolal obavy, že by se některé složky mohly pokusit o převrat ještě před dubnovými parlamentními volbami. Hlavním terčem apelu na jednotu byl podle všeho náčelník portugalského letectva, generál José Morais e Silva, který v jednom únorovém projevu k svým jednotkám napadl ministra zahraničí, majora Ernesta Mela Antunese a prezidenta Francisca da Costu Gomesa. Generál Morais e Silva se se svou malou konservativní složkou ozbrojených sil distancoval od nedávného rozhodnutí vlády uzнат Angolskou lidovou republiku a vyzval také své jednotky, aby projevíly v nadcházejících týdnech co nej-

řekl, protidemokratické síly by se mohly ještě před volbami pokusit o převrat. Náčelník letectva otevřeně podpořil brigádýr Antonio Pires Veloso, velitel severního vojenského okruhu, jakož i dvě politické strany, demokratická strana středu a lidová demokrati. Ale proti náčelníku letectva se postavili velitelé středního a jižního okruhu, brigádýři Franco Charais a Pedro Pezarat. Rezoluce naznačuje, že se Revoluční rada obává, že by politické strany mohly v předvolebním období využít spory mezi vojáky. V důsledku toho by se mohl nebezpečně rozšířit rozkol mezi pravíci a levíci a mohla by vzniknout nová krize.

DĚTI UPRCHLÍKŮ

Z podnětu organizace Unesco a mnoha církevních i sociálních organizací rozbíhá se znovu, zvláště v NSR a ve Švýcarsku iniciativa za propuštění dětí uprchlíků z Československa k rodičům do ciziny. Československo zadržuje nejméně 298 dětí (podle amerického magazínu Newsweek), podle německých pramenů žije stále v Československu 339 dětí rodičů, kteří v západním Německu již obdrželi občanství a dalších 350 dětí uprchlíků s asylovým pasem. Gustáv Husák slíbil přezkoušení všech případů již v roce 1973, ale jen v ojedinělých případech a za vysoké výkupné se podařilo dostat některé děti na Západ. V Německu registruje všechny případy i Červený kříž, v Paříži byl založen zvláštní výbor. V Německu shromažďuje podklady např. Ing. P. Fischer, Dornholzhäuserstr. 46, 6 Frankfurt tel. 501146, ve Švýcarsku: Kirchlicher Sozialdienst, Klossbachstr. 51, 8032 Zürich.

Polská
Holiday on Ice

Zatímco čeští a slovenští krasobruslaři vystupují v amerických a vídeňských ledních revuích, založili Poláci loňského roku svou vlastní lední revue. Premiéra byla v červenci 1975 v Gdaňsku a vzbudila pozornost i zahraničních managerů. Zdá se, že soubor může počítat s vystoupeními v zahraničí, především ve Francii, Itálii, Řecku, SSSR, Iránu a v Československu. Má 100 členů, z toho 70 jich účinkuje v programu, který se skládá ze dvou částí, v první oživne stará Varšava s typickými tanci, v druhé je podána všehochnut' na populární písně, musikály se speciálním číslem pro děti.

Většinu knih, o kterých se dočtete v Amerických listech můžete objednat v kraňském knihkupectví Kuška House, Dept. PA, P. O. Box 1507, Kingston, Ontario, Canada K7L 5G7.

TUZEX zasíláme
bezpečně a rychle

NEODKLÁDEJTE . . .

TUZEX-ové poukázky jsou nejlepším prostředkem jak potěšit příbuzné ve staré vlasti.

Již 50 roků cestovní služby

vám zajistí bezstarostné a radostné cestování do Československa.

Nové snížené ceny na 22 až 45 dnů

NY — Praha — NY	\$ 432.00
NY — Brno — NY	\$ 450.00
NY — Piešťany — NY	\$ 472.00
NY — Bratislava — NY	\$ 440.00
NY — Košice — NY	\$ 483.00
NY — Poprad — NY	\$ 479.00

Plus \$3.— U. S. daň

Tyto ceny jsou v platnosti od 1. listopadu do konce března. Mimo výše uvedených cen jsou ještě nižší — takzvané APEX-ceny. Informujte se u nás.

Chcete-li umožnit návštěvu příbuzné ho do USA, navštivte TATRU pro informace anebo napište.

Pro jistotu vždy jen

TATRA TRAVEL BUREAU, Inc.

1465 SECOND AVENUE • NEW YORK, N. Y. 10021
(pri 76. ulici) Tel. RE 7-5972 — RH 4-6185

“TVŮRCI NOVÝCH HODNOT”

Filmové poznámky . . .

Josef Zábranský

Kdo dnes přijede do Japonska a zajímá se o politiku, ten uslyší často slovo Sokagakai. Je to název velkého náboženského a politického hnutí, které podle přesvědčení jeho členů a stoupenců může být vzorem nejen lidu Japonska, ale i celého světa. Věřící, že nabízejí lidstvu novou společenskou kulturu, nový směr vývoje, který by měl nahradit dnešní dva světu nevyhovující systémy kapitalismus a komunistický socialismus. “Nichiren Shoshu Sokagakai” je celý název “společnosti pro pravé učení” buddhistického mnicha a japonského nacionalistického horlivce jménem Nichiren. Tento mravokárce pronášel ve 13. století zkaženost a dekadenci japonské společnosti, které předpověděl nadpřirozenou pohromu jako trest za nepravou viru. Současně měl vidinu o velké budoucnosti Japonska, o znovuzrození pravého učení Buddhy, které dobude celý svět. Prohlásil se za maršála světového vojska, japonskou říši za hlavní stan a japonský národ za nebesy předurčené vojsko.

Ve smyslu Nichirenova buddhismu založil v roce 1937 jeden japonský učitel sekty Sokagakai. Pro hlásání “úchylných myšlenek” byl ale uvržen do vězení, kde zemřel. Za mříže se pro stejný přečin dostal i jeho vedoucí následovník, který byl ale ke konci Druhé světové války z vězení propuštěn. Od jeho úmrtí je v čele sekty jako prezident pan Daisaku Ikeda. Sekta “tvůrců nových hodnot”, jak se její členové nazývají, se v posledních dvaceti letech poččetně a vlivem tak rozmohla, že nabyla formy lidového dosti radikálního náboženského a politického hnutí, přesahujícího hranice Japonska. V roce 1951 čítala sekta 6000 členů, dnes jich má již přes 20 milionů. President Ikeda je japonskou politickou osobností nadnárodní úrovně.

Cílem hnutí je hlásat nové náboženství, které má nau-

NOVÁ KNÍŽKA LUD'KA PACHMANA

V nakladatelství Herder ve Freiburgu vychází právě nová knížka Lud'ka Pachmana (záp. Berlín) “Lasst die Hoffnung nicht sterben” (144 str., DM 4,90). Pachman se ve svých úvahách a na příkladu československých dějin zabývá otázkou, jak lze ztratit svobodu, příčinami evropské krize a také exilovou problematikou. Zároveň vyjadřuje naději, že ve východním bloku dojde k nenásilné demokratické revoluci a dává svobodnému světu naději na přežití i v budoucnosti.

SOUOSTROVÍ GULAG 3. DÍL

V tradičním pařížském nakladatelství ruských knih YMCA, vzniklém ve dvacátých letech, se objevil třetí díl velkého cyklu Alexandra Solženicyna “Souostrovi Gulag” (první díl vyšel také česky a slovensky v Curychu). V třetím dílu, ve 22 kapitolech a na 600 stranách se převážně popisují vzpoury v sovětských pracovních táborech za Stalina a Beriji. Francouzské vydání se objeví na knižním trhu v dubnu.

Čit jednotlivce formovat svůj charakter tak, aby se cítil stále šťasten, ukázat světu, že převezme-li toto náboženství, dosáhne věčného klidu a míru. Nové náboženství je Nichirenův buddhismus, vyznačující se jednotou učení, činů, kázně a obětavosti. Je to zvláštní druh buddhismu s příslovečně japonskými rysy, zdůrazňující lásku a povinnost k práci. “Stoupenci Sokagakai pracují více než ostatní lidé . . . Měli-li bychom se bezdůvodně vyhnout práci nebo lenošit při učení, pak není naše víra pravá”, říkají o sobě. Jsou to slova, která vychází každému Japonci přímo ze srdce, neboť Tito “Prušáci” Dalekého východu si život bez práce, povinnosti a předpisů nedovedou představit.

Víra v jednotu člověka a národa a její protiindividualistický a protiliberalistický směr jsou jedním ze zdrojů úspěchů tohoto hnutí, které po prohrané válce povstalo z popela jako fénix a stalo se největší a nejdisciplinovanější organizací Japonska. Stoupenci Sokagakai říkají: “Ve světě dnes existují dva druhy demokracie: jeden staví svobodu před rovnost; druhý naopak. Ten první se nazývá západní demokracie, ten druhý lidová demokracie. Tyto dvě ideologie dělí dnešní svět do dvou antagonistických táborů, vedených USA a SSSR.” Stoupenci Sokagakai jsou přesvědčeni, že jejich buddhismus může nedostatky obou systémů nahradit. Trvají na tom, že ve svém učení a hnutí našli syntézu mezi kapitalismem a komunismem, jakousi “třetí cestu”, kterou by se světová společnost měla ubírat. Dnešních 20 milionů členů je organizováno vojenským způsobem do divízi, pluků, praporů až družstev. Autorita důstojníku je nedotknutelná, mají vždy pravdu a podřízení je musí ve všem poslouchat.

V polovině 50tých let stoupenci hnutí založili vlastní politickou stranu Komeito, “stranu pro čistou vládu”, která získala ve volbách v roce 1965 20 poslaneckých míst v Dolní sněmovně. Nyní má již 25 poslanců i v Horní sně-

protikapitalistické avšak nemarxistické tendence, v zahraniční politice usiluje o neutralizaci Japonska.

Politika však tvoří jen část působnosti společnosti Sokagakai. Každý rok pořádá masové kulturní slavnosti, jakousi směs přehlídky folkloru a spartakiády. Sportovní vystoupení se vyznačují polo vojenským drilem, přehlídkou svalů, zdraví, energie a zdatnosti. Tělocvik je chápán méně jako hra, více jako branný sport, při kterém se pěstuje disciplína, síla, vůle a vytrvalost. Propagují naše známé tyršovské heslo: “Ve zdravém těle zdravý duch”, které opět pozvedli na světový názor.

Obzvláště přísnou disciplínu mají v církevních záležitostech. Již při získávání nových věřících postupují nemilosrdně a téměř bezohledně. Získaný věřící musí před vstupem do sekty spálit všechny knihy a symboly jiných náboženství a obdržít Mandahu, bibli mnicha Nichirena, kterou musí umístit na posvátném místě na domácím oltáři a hojně se před ním ráno a večer modlit.

V čem tkví úspěchy nábožensko-politických “tvůrců nových hodnot”? I když byl v Japonsku odstraněn analfabetismus a dobré školy jsou i v těch nejzapadlejších vesničkách, vládne přeci mezi vzdělaným a méně vzdělaným lidem značný rozdíl, který se v procesu poválečné industrializace země ještě zvětšil. Po Západu pošilávající intelektuálové jsou hrdi na to, že se odlišují od obyčejného lidu, kultivují odstup a exkluzivitu. Před tímto druhem intelektuálů sekta varuje.

Vedle západnických intelektuálů žije masa obyčejného lidu, který si váží kultury a tradice národa. Náboženství je zcela doma mezi obyčejným lidem, mezi zemědělci a rybáři, řemeslníky a maloobchodníky, dělníky a nižšími úředníky. Tito prostí, pracovití, nikterak zámožní či obzvláště vzdělaní lidé tvoří největší počet členů a stoupenců hnutí Sokagakai.

S možným dalším rozkvětem Nichirenova buddhismu v Japonsku bude souviset i politická budoucnost jeho politické strany Komeito. Lze očekávat, že bude mít úspěchy při prosazování představ o “čisté” vládě, neboť proti konservativním stranám i proti socialistům vykazuje značné ideologické a organizační přednosti. Navíc má i výhodu, že není ještě nakažena starým japonským zlem tvoření klik a klanů, a že se stará čilevědomně a rozhodně o mládež.

I když lze očekávat, že se toto specificky japonské nábožensko-politické hnutí přikloní nejspíše ke krajnímu nacionalismu, přesto je zajímavé je sledovat.

• Začátkem roku byl do československých kin uveden další příběh “z krizových let”. Je jím slovenský film “Horúčka” podle stejnomenné novely Jozefa Kota, s kterým se na scénáři podílel — což není bez jisté zajímavosti — jeden z předních slovenských režisérů Štefan Uher (vynikl filmem Slunko v síti). Režisér Martin Hollý vypráví událost z března 1968, kdy v jedné tiskárně zemře ředitel, podle některých dělníků uštván k smrti dvěma náměstky, neboť nechtěl povolit tisk rakouského comicsu, který by tiskárně přinesl devizové zisky, ale také — vzhledem k nedostatku volné tiskárenské kapacity — vyřazení dosud tištěného domácího časopisu. Nastupuje nový mladý ředitel, který zprvu dá na naléhání náměstků a chce comics povolit, jenže pak zjistí, že kontrarevolucionáři vymlátili jeho otci — zasloužilému bojovníkovi ze Slovenského národního povstání okna bytu a navíc, že by se nemohl dále tisknout časopis pro psíčkáře a co nejhorší, comics má zjevný protisocialistický obsah, z čehož jsou dělníci pobouřeni. A tak se soudruh ředitel dá na jediné správnou cestu, Rakušan je poslán domů s prázdnými rukama a ředitel Pavel jde také domů, kde však zjistí, že jej opustila snoubenka, která se rozhodla žít novým životem. Soudruh Pavel zůstává v krizovém roce sám, alespoň do srpna . . .

• Režisér a specialista na filmové i divadelní opery Václav Kašík natočil se západoněmeckou Bavariou v české a německé verzi nový přepis Smetanovy Prodané nevěsty. Premiéra byla v lednu v pražských kinech. Pomocnou režii obstarali synové režisérů, Ivan Kašík a také syn nepohodlného režiséra, Elmar Kloss ml. Exteriéry se natáčely v Hlašovicích u Českých Budějovic, kde je nejlépe zachováno selkové baroko. Jiní herci hrají a jiní za ně zpívají. V české verzi zpívá Mařenku Gabriela Beňačková a hraje Vanda Švarcová (v německé Tereza Strátaš), Jeníka zpívá Ivo Židek a hraje Petr Škařke (v německé René Kollo). “Prodaná” byla první zfilmována v němčině roku 1913 s Marií Schlehtovou, Emilem Burianem a E. Pollertem. Zachovalo se však jen pár fotografií. Necitlivý a zkrácený přepis následoval roku 1922 v režii Oldřicha Kmínka, kde Jeníka hrál František Smolík a Mařenku Laura Želenská a místem jejich setkání byla pro změnu Praha. Kecala hrál tenkrát Karel Noll (pozdější Švejk), starého Michu nestor českého filmu Josef Šváb-Malostranský. Za zvukové éry se pro nové zpracování rozhodl německý

režisér Max Ophüls (1932) s hlavní představitelkou Jarmlou Novotnou. Jeník byl ale postiliónem, jezdcím mezi Vídní a Berlínem a právě v jihočeské vesnici se mu polámalo kolo a tak mohl poznat Mařenku. Roku 1933 se pokusil Smetanovu operu zachytit na filmový pás v podání Národního divadla Jaroslav Kvapil se Svatoplukem Innemannem.

• V poslední době se to filmáři českého nebo slovenského původu a na stálo v cizině jenom hemží. A s nimi se můžete dostat na fantastickou planetu, kde žijí dvánáct metrů vysokí Draags, kterým slouží pro hry i zábavu luxusní lidé normálních velikostí čili v jejich perspektivách směšní trpaslíci a v zahradách se potulují divocí lidé, které je čas od času třeba vyhubit, jako škodlivý hmyz. Až se jednomu divokému dítěti podaří ovládnout tajemství Draagů a po malé válce na dvou planetách začínají spolu žít ve shodě; trpasličí lidé a obrovití nadlidé. A to vše ve fantastických surrealistických kresbách filmu Rolanda Topora, malíře českého původu žijícího dnes v Paříži. Film “Fantastic Planet” trvající 72 minut, podle science-fiction novely Stevana Wula stojí za to vidět. (Roland Topor právě vystavuje v Mnichově své “denní sny” v Stuck-Ville do 9. 4.).

• Před dvěma roky se Praha zaplnila Američany a mnoha herci. Výsledkem je americký film režiséra Lewise Gilberta “Operation Daybreak” podle novely Alana Burgesse “Seven Men at Daybreak.” Film zpracovává historickou událost — atentát na Heydricha a tím u pomene na český film režiséra Jiřího Sequense “Atentát” z roku 1964. Američané jej natočili ve spolupráci s Barrandovem a tak ve vedlejších rolích hraje mnoho pražských herců, např. Pavla Matějovská, Josef Abraham, Jaroslav Drbohlav, Radoslav Dubanský, Josef Laufer a Vítězslav Jandák. Jak je to už u Američanů zvykem, nechybí vedle snahy o dokumentární věrnost i romantická milostná zápleтка.

V Americe vlastně vzniklo první zachycení tohoto odvážného činu, ale natočené víceméně z doslechu. Roku 1943 natočil německý režisér-emigrant Fritz Lang v USA film “Hangmen Also Die” (I katové umírají), na kterém se původně podílel Bertold Brecht. (V emigraci pak už delší čas čekáme na dlouho ohlášenou německou knihu Rudolfa Ströbingera z Kolína nad Rýnem “Atentát v Praze,” kde má první ukázat, že i Rusové připravovali na Heydricha podobnou akci.)

—vah—

SPORT



• Ve 20. kole I. fotbalové ligy byly schránky tyto zápasy: Brno-Bohemians 1:0, Ostrava-Inter 2:0, Trnava-Trenčín 3:0, VSS Lokobloniec-Plzeň 2:1, Slovan-Žilina motiva 1:1, Dukla-Třinec 2:0, Jazda 2:1. Tabulku vedou: Slovan Bratislava, Dukla Praha a VSS Košice s 23, 23 a 22 body.

• Předposlední kolo I. hokejové ligy rozhodlo: Kladno obhájilo titul. Výsledky: ZKL Brno-Kladno 3:5, Sparta-Plzeň 5:6, Jihlava-Pardubice 3:3, Litvínov-Ingstav 3:1, VŽKG-Bratislava 7:3, Č. Budějovice-Košice 2:2. Jako druhá umístila se Tesla Pardubice, třetí Dukla Jihlava.

• Český pohár opět na Letnou, když pražská Sparta zvítězila nad Kladnem 1:0. Střelcem jediné branky byl Stratil.

• Na závodech rychlobruslařů "O zlatou brusli" v Inzell byly vytvořeny nové svět. rekordy: olympijský vítěz Holandan Kleine 10.000 m za 14:43, 92 min., 5.000 m za 7:04, 86 min. a čtyřboj 165,884 bodů, "vždy" bronzový z ZOH Hans van Helden (Hol.) zajel 1.500 m za 1:55, 61 min. Ani ženy nezůstaly pozadu: Nancy Swider 3.000 m za 4:40, 85 min., Kanadanka Sylvia Burka vyhrála čtyřboj ve svět. rekordu se 176,468 body. Sheila Youngová 500 m za 40,68 v. a ve sprintérském čtyřboji dosáhla 166,210 bodů, což je také nový svět. rekord. Pověstná vysokohorská rychlobruslařská dráha v Almě Atě (SSSR) byla touto záplavou svět. rekordů kouzla a záhad zhavena.

• Nejúspěšnější lyžařka ZOH 76 Rosi Mittermaierová dostala výhružně a vyděračské dopisy, ve kterých jí pisatel hrozil usmrcením, nezaplatí-li 50.000 resp. 10.000 DM. Policejní experti se domnívají, že dopisy mají za účel znervoznit dvojnásobnou olymp. vítězku a donutit ji vzdát se závodní činnosti.

• Olympijský vítěz a zachránce rakouské lyžařské cti Franz Klammer zvítězil v posledním závodě SP ve sjezdu v americkém Aspen/Colorado a uhájil tak v celkové klasifikaci svoje první místo.

• Předposlední závod SP v obřím slalomu žen v coloradském Aspen vyhrála Švýcarka Morerodová před Debernardovou (Fr.) a Rakušankou Kaserovou. Rosi Mittermaierová měla pád a byla diskvalifikována. Morerodovou nemůže

již nikdo předstihnout a je jistou vítězkou SP v obřím slalomu.

• Ve sjezdu žen o SP v Aspen/Col. zvítězila Rakušanka Totschnigová před Debernardovou (Fr.) a Mittermaierovou, která i přes své třetí místo v tomto závodě je jistou celkovou vítězkou SP.

• Československo-SSSR 2:2 (0:2). Přátelský fotbalový zápas hraný na novém stadionu v Košicích před 40.000 diváky. Čs. mužstvo zahrálo obzvláště dobře ve 2. poločase a mělo blíže k vítězství. Vyrovnávací branka čs. týmu padla v 88. min. z desetimetového kopu, který proměnil nejlepší čs. hráč Nehoda. Rozhodčí Maďar Szomlai odpískal na začátku 1. poločasu Sovětům pasivní způsob hry. Československu citelně chyběl brankář Viktor, kterého Košík nemohl nahradit a zavinil druhou branku. Čs. tým neprohrál od 30. 10. 1974 (s Anglií v Londýně 0:3).

• Ota Zapp, fotbalista Viktorie Vinohrady a pražské Slavie zemřel ve věku 72 let.

• Frank Mahovlich z Toronta vstřelil v zápase WHA s Quebecem svou 600. branku. Více mají na svém kontě jen profici Gordie Howe (Houston) a Bobby Hull (Winnipeg) 870 resp. 824. Všichni tři zaznamenali většinu svých branek v NHL, kterou léta hráli.

• V Žilině a v Sokolově skončil letošní velmi náročný ročník ligy košíkářů. Mistrům se stala Zbrojovka Brno s náskokem 6 bodů před VŠ Praha. Ze 32 zápasů prohrála jen dva, v Ostravě s NHKG a v Praze se svým věčným rivalem VŠ.

• Události pro Moskvu bylo tenisové utkání SSSR-USA, které v Lužnicích (SSSR) vidělo 12.000 diváků. Ceny vítězů — hraje se jen na jeden set — předávali sovětský režimem uznávaní spisovatelé a umělci. Hrací plocha byla vytvořena položením umělého koberce na ledovou plochu, což se ukázalo být ne právě nejlepší volbou. Američtí tenisté, bez všech svých es, zvítězili 4:5. Další utkání se hraje v USA.

• Basketbalistky Sparty Praha (třetí výhrami v prvním ze čtyř závěrečných turnajů letošní I. ligy) zvýšily svůj náskok na 4 body a zdá se, že získají mistrovský titul.

• Vítězi evropských kvalif. skupin o postup do hlavního turnaje házenkářů na OH v Montrealu: Československo, Dánsko, Jugoslávie, Maďarsko, NSR, SSSR a Polsko. Dalšími účastníky jsou MS Rumunsko, mužstvo pořadající země Kanady a zástupce Severní Ameriky USA. O zbývajících dvou — zástupců Asie a Afriky — bude teprve rozhodnuto.

• Čs. tenista Pála s Američanem Estepem vyhráli čtyřhru v Káhíře ve finále nad Australany Edmondsonem a Marksem 6:4, 6:7, 6:3.

• V čs. finále mezinárodního mistrovství Švýcarska v krytých hale

zdolal Kodes Hřebce 6:4, 6:2, 6:3. Ve čtvrtfinále vyřadil Kodes čs. exil. tenistu, hrajícího v barvách Švýcarska Kaudera 6:2, 6:7 a 6:4.

• Druholigová Sparta Praha zdolala na svém hřišti na Letné Frýdek-Místek, hrající 55 minut o deseti hráčích, s námahou pouze a jenom 1:0. Tímto truchlivým vítězstvím si "uhájila" Sparta svoje třetí místo, za vedoucí Duklou B. Bystrici a Frýdkem-Místkem. Oba kluby mají o 2 body více než "rudí".

• 28. kolo I. hokej. ligy. 1. skupina: Sparta-Pardubice 2:4, Plzeň vers. Kladno 2:3, Brno-Jihlava 2:2. Tabulka: Pardubice 39, Kladno 38, Jihlava 31, Brno 29, Plzeň 27, Sparta 26. 2. skupina: Košice versus Ingstav 4:4, Litvínov-Sl. Bratislava 4:2, Motor Č. Budějovice-VŽKG 4:3, Tabulka: Motor Č. B. 29, Sl. Brat. 27, Košice 27, VŽKG 26, Litvínov 24, Ingstav Brno 15 bodů.

• Fotbaloví junioři Dukly Praha (trenér Josef Masopust) zvítězili na tradičním turnaji ve Viareggiu a přivezli do Prahy již popáté cenu "Karnevalového šáška." Za nejlepšího hráče turnaje byl nominován vyhlášen čs. hráč Pelc.

W. Š./37

Ze Svazu čs. svobodných sportovců v zahraničí

Mimořádná valná hromada Svazu se koná 10. a 11. dubna v podniku Karla Fišera ve Vermilionu, Ohio. Hlavním bodem bude možnost uspořádání 12. sjezdu Svazu v roce 1977. V sobotu, desátého dubna se koná večírek s programem Oty Pokorného a referátem Miloše Vobořila ze ZOH. 11. dubna je od 10. hod. zasedání a kolem 2. hod. společný oběd v restauraci Old Prague. Večírek i zasedání bude v Tiffany podniku naproti Lorian Drive Inn. Reservace a veškeré informace: Zdeněk Pražák, 1482 Larchmont Ave., Lakewood, Ohio, 44107, telefon 1-216-221-7348.

GALERIE KRAUSE

TUMBELNSTRASSE 37
8330 Pfäffikon ZH
Tel. 01 - 97 30 66

pořádá pravidelně výstavy našich exilových umělců, prodává obrazy, reliéfy, plastiky, kresby, grafiku, provádí tisk a expedici různých exilových časopisů a prodává knihy všech exilových nakladatelství.

Listárna...

Mariáš v Reykjavíku — poslední karty

Vážení,

velice mne rozveselila výměna názorů na knížku, kterou z dopisů pana Blažka uspořádal pan Tábořský: Mariáš v Reykjavíku.

Neb odchovanci romantismu minulého ba i předminulého století zde hrdě zápolí s představiteli neméně hrdých modernistů. Vznešené.

Romantikové sestupovali k lidu níže, aby se i s ním povznegli výše, (což se jim vcelku nepodařilo). Modernisté se, pokud nejde o hypýřskou avantgardu, více myjí, rádi také používají jazyk lidu prostého, aniž by pak hodlali opustit výšiny intelektuálního. Vznešené.

Obě soupeřící skupiny pak, v oně roztomilé polemice na stránkách AL/EL mají zřejmě za to, že literatura jest klacek vhodný k tomu, aby jím bylo náležitě mláceno do hlavinky oposice, na kterou máme vztek z důvodů, které nejsou ani trochu literární. Takže se nenapadají ani tak kvůli literatuře, ale skrze údajným sympatiím k partajnímu aparátu v Československu. Z čehož pro mne především vyplývá, že demokracie jest nám zjevně pojmem poněkud vzdáleným, cítí-li kdo potřebu nastrojiti oponentovi především roubík a považovati zásadně a především za správné pouze to, k čemu jsme vedeni jakýmsi odtahovým zájmem.

I když je ovšem pravdou, že touha po češtině Kaji Mařka a Zahradníka-Brodského jako by vyšla od zlatoústé Jarmilky Glazarovic, kterou dokonce krajně rozčilovalo i literární užití podstatného jména záchod a slovesa stolicovat vytvořeného podle vzoru stolice. Jarmilka Glazarovic se ovšem netěšila životu v zemi, kde platí akademické i ústavní svobody.

To, jaký jazyk se užívá v soudobé literatuře není výmysl derutního komunismu, ale celosvětový proud už pěkně starý. A byli lidičky, kteří tak psali i ve středověku (a nějak psali!). Nikoli pak z touhy prokázat umění páchnouti. Toto umění nebylo tehdy ještě rozvinuto, neboť díky nepokročilé technologii páchlo se ve středověku obecně a známo jest, že i královna Isabella Kastilská zemřela na nápor nepatrných vešek. Kdo to nechce číst, ať to nečte, povinné to není. Když se mu to tolik nelíbí, ať si to chutě i pokřísne, ale ať prokrista nenadává autorovi, editorovi, jakož i nakladateli do zrádků, či a více versa maloměstůků či jiných takových různých. Rozčiluje-li někoho, že Blažek namísto, aby doma ůpěl, hrál karty a navíc o peníze, které si poctivě vydělal a nikolivěk ukradl, či vadí-li někomu, že karty hrál již jeho kapitalistický předek, který se dokonce dokázal uživit, aniž by takovka povstal od karetního stolu, tedy to je, podle mého názoru trapné. To si musí exulanti pořádkem dokazovat, kterak dobře učinili, když se exulovali, a tolik je uráží, že i v Československu se mohou lidičky dopracovat jakýchkoli ekonomických výsledků ačkoli musí existovat v tak ohavném systému?

Žijeme-li X let tisíce a stovky mil vzdálení od domova a v diametrálně odlišných podmínkách i obavách, jest nasnadě, že si s pocíty lidí doma máme méně co říci. Ale ani pak, podobně jako nikdy předtím, není lid doma (Náš Lid) posvátnou krávou, ale spíše normální lidi. Pro lidi doma je ovšem Československo stále ještě pupek světa, tak jako by bylo pro nás, kdybychom tam žili a nenabýli jiných zkušeností a rozumu, takže pro nás už ani při nejlepší vůli být nemůže. Chťit spasit dotyčný lid mravními imperativy, které na sebe vrhají, v hluboké snaze neporozuměti si, diskutující na téma. lze-li literárně zápor vyjádřit zásadně pouze slovem nikoli, anebo také úlovím o staré bačkoře.

Vznešené, leč veletř marnosti.
Mne knížka Mariáš v Reykjavíku docela pobavila a taky si myslím, že se někdy může, ba má psát zvyče namísto zvíře. Mním v literatuře, nikoli ve školní slohové práci. Nesnažím se tím říci, že se mi tím, co do novin napsal, do srdénka zapsal pan Filip.

Nashledanou, ŠÁRKA ŠEFRANKOVÁ

Vážení:

V posledních číslech vašeho listu se rozvinula debata kolem kritiky pi. Obrusníkové na knížku Mariáš v Reykjavíku. I když si uvědomuji, že se nejedná o dílo, které by českou otázku učinilo otázkou světovou, je přece dobré, že jste věnovali místo různým názorům na uvedenou publikaci. Demokracie je přece diskuse a proč tedy nedebatovat i o české literatuře ve svobodném světě. Jen mne udivuje, jak odpovědi na takovou kritiku mohou být podrážděné, zle nevěné a jak je hned pi. Obrusníková i ti, kteří s ní souhlasí, podrobována kádrovým posudkům a co vše se nám připsuje; nám proto, že s ní sympatisuji, stejně jako řada mých příbuzných a přátel. Chťel bych proto k této záležitosti dodat několik pozorování, která mne napadla při čtení odpovědi p. Škvoreckého a p. Filipa nešťastné paní Obrusníkové.

Pan Škvorecký cituje šproch pražského taxikáře, že si každý doma může koupit tužku a napsat román a tím si vydělat tučné honoráře. Nesdílím tuhle taxikářskou filosofii, že z každého popsaneho kusu papíru je hned román a navíc se nedomnívám, že jejich vydávání v komunistickém Československu bylo tak docela mechanickou záležitostí. Někteří čeští autoři, kteří určitě uměli psát docela dobře, tvořit doma za bujného rozkvětu socialismu takhle snadno nemohli. Zahradníček, Palivec, Prokůpek, Renč, Rotrekl a další si totiž ani tu tužku koupit nemohli, neboť v Leopoldově papírnicku prostě nebylo, pokud se dobře pamatuji ze svého desetiletého pobytu v tomto festunku. Karel Pecka sice tužku a papír na lágru Svornost od civilů sehnal, ale stálo ho to podstatně víc než stála tužka venku, hlavně co se týká nervů a eventuelních korekcí, jak si vzpomínám. Naproti tomu Seifert či Holan a jim podobní se mohli řdit onou moudrostí neznámého taxikáře, jenže jim to stejně nepomohlo k tomu, aby to, co napsali v té době na papír, se objevilo v knižní podobě. Vydávat tedy takovéhle banální rady za přesnou charakteristiku literární aktivity doma, je zjednodušením tak primitivním, že musí vyvolat údiv, předkládá-li nám to k věření domácí autor, který tam měl s publikací svých děl zkušenosti určitě zcela jiné, než onen prostáček za volantem taxíku. Při vši účt k talentu p. Blažka není tedy plnou pravdou, že psal tužkou po papíře ze všech nejlépe a tím vynikl. Myslím si, že nejdůležitější bylo, že psát a hlavně publikovat směl. A v tom

FRANK HOLECEK'S

Czechoslovak Praha Restaurant and Bar
1358 FIRST AVENUE, CORNER 73rd STREET — NEW YORK

Nejmoderněji zařízená a vším pohodlím vybavená restaurace. • Nejjemnější československá kuchyně včetně všech pražských specialit: pečená husa a kachna, vepřová pečeně, svíčková a zajíc na smetaně a celá řada dalších specialit. • Importovaný plzeňský prazdroj na čepu. Zvláštní místnost pro soukromé spol. u příležitosti svateb, pohřbů atd. Bar otevřen od 11 dop. do 4 ráno. Restaurace otevřena od 12 dop. do 11 hod. noční každý den. "Special Luncheons" 12 Noon — 4 P. M. Monday to Saturday. • O rezervaci volejte: YU 8-8505 — RH 4-9789

Karel Marx z jiné strany

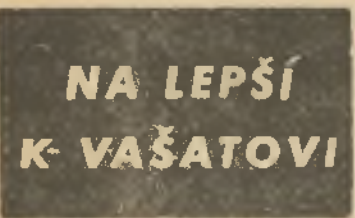
Jako prorok marxistické literární kritiky a estetiky je Karel Marx "kozel zahradníkem". V komunistických zemích je pochopitelně málo známé, že jako univerzitní student začínal Marx jako literát: psal básně, napsal jeden román a pokusil se také o literární kritiku v pojednání o triviálním románu Eugéna Sueze "Tajnosti Paříže". Toto Marxovo působení komunistická tak zvaná marxologie, to je badání o jeho životě a díle, zamlčuje z toho důvodu, že tyto Marxovy práce jsou pouhá začáteč-

když se Marxovy zájmy později obrátily jiným směrem.

Marx se ostatně pokusil také o literární esej: byla to jeho maturitní práce a měla název: "Sjednocení věřících v Kristu". Když to shrneme, můžeme říci, že Marx byl jako autor poezie a prózy zcela nenadaný, podléhal dávno překonanému vkusu a že ani později neměl buňky pro soudobé umění. Jakkoli v jeho pozdějších spisech buráčí na každé stránce hrom revoluce, je Karel Marx jako čtenář, divák a umělecký diletant člověk ultrakonzervativní, který nedovede rozeznat překonané tendence od směru s vítěznou budoucností.

Je šaškovským paradoxem komunistického hnutí, že svou teorii a praxi umění vybuďovalo méně na Marxově politické a národohospodářské revolučnosti a více na jeho osobním literárním diletantismu. Také dnešní čeští státem licencovaní veršotepci jsou v tom věrnými žáky mladého literáta Marxe. I když se jejich básně nejmenují jako u Marxe "Píseň vil", "Píseň skřítků", "Píseň trpaslíků", Banální názvy, odvozené z manýry předchozích dvou generací, naznačují, že to byla jako ideologická nadstavba nad stávajícími výrobními poměry vskutku kuriozita. Německá poezie nic neztratila —

V motoru umění mají Marxovy názory jinou funkci než zápalné svíčky: jsou to skřípající brzdy.



nická literátština ve všem všudy odporující dnešním fikcím marxistické estetiky. Mladý Marx se pokládal za rozeného básníka a jeho otec ho v tom zprvu podporoval.

Názvy některých jeho básní prozrazují, jaká je to asi poezie. Jsou to na příklad "Píseň vil", "Píseň skřítků", "Píseň trpaslíků". Banální názvy, odvozené z manýry předchozích dvou generací, naznačují, že to byla jako ideologická nadstavba nad stávajícími výrobními poměry vskutku kuriozita. Německá poezie nic neztratila —

ohledu už vůbec nezáleželo na tužce, ale spíše na tom, že kdysi věřil v ony "ydeje" s tvrdým y, tvrdého režimu: který těm, jež tyhle ideály nesdílili, psát a publikovat nedovoľoval. A tak jsem se výroku taxikáře moc nezasmál.

Zasmál jsem se zato tomu, jak zmíněné odpovědi nabádají čtenáře typu pí. Obrusníkové, aby si vybrali jako dobré počteníčko veršiky p. Skály, který tvrdě "ydeje" vyznává dodnes či snad abychom si čekali mluvnicki, jakoby opravdu mistrovská čeština nebyla nikde jinde k máni! Jedině správné je mluvit a psát, jak to dělá lid. Tím lidem už nám mlátili o hlavu různí kritici od časů Gottwalda a já pořád nevím, za koho to mluví. Paní Obrusníková zřejmě mezi ten lid nepatří a kdo se snaží mluvit slušně a pokud možno spisovně jako ona, také ne. Ale já takových lidí, nikoliv lidu, znám kolem sebe pořád ještě dost a tak nevím kam je zařadit. Až pan Filip mi pomohl vzornou češtinou kádrovacích spisů. Zřejmě patřím do světa českého maloměstáka, který si přinesl do emigrace svou "duchovní výbavu". Tohle oznámkování jsem měl v osobním spise, který se mnou putoval 15 let po kriminálech a lágrech naší socialistické vlasti a pan osvětový důstojník mi z něho vždy při přeložení předčítal. Dodával k tomu spoustu novotvarů zdrsňelého jazyka a já souhlasím s p. Filipem, že v tom prostředí nám nikomu do krasořečnické nebylo. Zato si nejsem docela jist, že takového putování maloměstáka po zamřížovaných institucích nového pořádku bylo zcela bez rizika. Mohu ho však ujistit, že mne ty ústní průjmy pánů esenbáků opravdu k ničemu neprovozovaly, že jsem se stal dávno vůči jazykové vulgaritě takových velmistrů českého jazyka imunní a že u mne nedochází k šoku, ani když je vidím napsané: jen to nepovažuji za zajímavou a chcete-li, lahodnou češtinu, spíš mne to hrozně nudí. A kupodivu jsem nenašel takovou tu svalnatou řeč ani v románech z domácí edice "Petlice", pokud se mi dostaly do ruky. Mám tu na mysli Vaculíkova Mořčata a Peckovo Štěpění. Tak nevím, jaká to propast se rozklenula mezi emigrantem, žijícím v idyle bankrotujícího New Yorku a domovem. Ostatně měl jsem tu na návštěvě dceru, sestru a tchýni, tu ještě v minulém roce, a neshledal jsem žádnou propast jazykovou, myšlenkovou ani citovou mezi námi. Ani moje korespondence asi s tuctem přátel, žijících tvrdou realitou doma, nenavědčuje takové propasti, až na to, že jeden z nich se za ty dopisy ocitl na pokraji propasti kriminálu. A když už je řeč o těch bohulibých vynálezech socialismu, myslím, že je nikdo nepopsal účinnější formou než Solženicyn. Jistě ani jemu není do krasořečnické, ale také neprošpikoval své dílo hantýrkou, argotem či vulgaritou a zažil toho všeho určitě dost. Ovšem kdyby tak učinil, nebyl by Solženicyn Solženicynem, abych použil hodnocení pana Filipa. Asi si kupujeme taková díla zase jen proto, abychom byli baveni a ne dráždění. Prostě jsme holt nepolepšitelní reakcionáři, buržoisti, které doma revoluce mazlila a musíme být i tady rázně oddělení od lidu. Ještě štěstí, že nás od něho tentokrát neoddělí mříž!

A. P. ROUBÍK

OBCHOD S TRADICÍ,

ANEKDOTY

JAK SI TO JÁRA KOHOUT SÁM POKAZIL...

Moderní computerová společnost se snaží redukovat jedince na děrovaný štítek, smazat jeho osobitost, srovnat jej do řady s ostatními. Jenže člověk je v nátuře individualista, jak se o tom stále znovu přesvědčují všechny totalitní režimy, a tak skoro vždycky najde způsob, jak se odlišit od té ideologicky nebo technokraticky úředně zglajehšaltované masy.

Není to ostatně nic nového, protože už křižáci, kteří kdysi táhli do Svaté země, museli si vytvořit osobní znamení, aby se navzájem poznali, neboť jejich brnění byla velmi podobná a zavřené přilby zakrývaly obličej. V následujících desetiletích se z těchto osobních symbolů vyvinuly erby, tedy znamení dědičná, a vytvořil se tak poznávací systém, jemuž říkáme heraldiku. Brzy se také přišlo na to, že znak není praktický jen tím, že umožňuje rozeznat spolubojovníka od nepřítele, ale že erbem, vyrytým do pečetního prstenu nebo na hrušku dýky, je možno potvrzovat dopisy, listiny a kupní smlouvy, které sice kaplan sepsal, ale které rytíř sám nemohl podepsat, protože byl negramotný. Tím se zdůraznil i právní význam znaků, které pak nezánikly ani tehdy, když se u vojště místo rytířských štítů a brnění začaly nosit čáky s fedrupešem a červené dragounské rajtky. A sotva bychom si i dnes dokázali představit, že by voják, celník, nebo policista nenosil na uniformě znak svého státu. Dokonce i úředník potvrzuje dosud vyřízené spisy otištěním státního znaku, jenomže zatímco jeho praděd na to ještě měl umělecky ryté kovové pečetidlo, mává dnešní státní zaměstnanec ohavným razítkem gumovým.

Vojenské erbovnictví prožívá dnes svou velkou renesanci, o čemž svědčí třeba i skutečnost, že Institute of Heraldry, United States Army ve Virginii zaměstnává několik desítek vědeckých odborníků a umělců. Ale také zájem o rodovou heraldiku, který se začal skoro na celém světě projevoval už mezi oběma válkami, stoupá za posledních třicet let přímo neuvěřitelně.

Sociologové by v tom zase asi poznali určitý protest jedince, rodiny, rodové tradice proti té nvelisující, anonymní moderní společnosti, a dodejme hned, že je to projev zdravě sebevědomý a tedy z hlediska společenského žádoucí a chvalitebný.

Zájem o erby zde tedy bezesporu je. Jenže pouze malé procento těch, kdož by znak chtěli mít, je s to dokázat, že skutečně pochází z rodu erbovního (pozor, naprosto není totožné s rodem šlechtickým!), a že tedy má právo na znak zděděný. A tu se dostáváme k obchodu s "tradicí".

Podvodníci, kteří sotva rozeznají skutečný erb od vývěsního štítu restaurace "U bílého koně", založili "Heraldické instituty", "Erbovní ústavy", "Rodopisné-heraldické kanceláře" a s neuvěřitelnou drzostí rozejeli business, jehož úředně zdaněný roční obrát v Americe i v Evropě představuje několik milionů dolarů.

Tak se taky stalo, že populární český herec Jára Kohout, žijící dnes v New Yorku, se dozvěděl překvapující novinku, že vlastně pochází "ze starého českého šlechtického rodu", a že za lidovou částku 19,95 dolarů může získat "svůj erb umělecky v barvách vyvedený". Nu a protože Jára je pro každou legraci, tak tuhle investici udělal a paskvil, který za své poctivé peníze obdržel, mi poslal. Samozřejmě o uměleckém provedení nemůže být řeči, protože "znak" i většina připojené "expertisy" je předtíštěna a jen figury jsou do štítu přimalovány a text doplněn. I tak jsem se ale z toho povídání dozvěděl věci, o nichž neměl tušení ani profesor Václav Vojtěšek, který nám kdysi přednášel heraldiku na Karlově universitě a byl autorem mnoha učených knih z tohoto oboru.

O Kohoutově rodu toho v textu z opatrnosti mnoho nebylo a tím méně něco konkrétního, vždyť "Institut" se ani nezeptal, kdy a kde se Jára Kohout narodil. Za to jsem se ale dozvěděl, že Kohout ve štítě vyobrazený, je narážkou na "šlechtické jméno" a je doprovázen slunečnicí, jakožto "typicky českým erbovním znamením".

Mimochodem, slunečnice se v české heraldice vyskytuje pouze jednou, když ji král Maximilian udělil do erbu

Mikuláši Vlčkovi z Volkenšperka, ale je celkem běžná na Ukrajině, takže slovanští zeměpánové dělají odborníkům z "Institutu" zřejmě potíže. Korunu všemu však dalo vysvětlení, že erbovní štít je rozdělen ve tvaru československé vlajky (podle vyobrazení samozřejmě chybně s modrým klínem do třetiny místo do poloviny), což je právě důkazem starobylosti Kohoutova šlechtictví. Nu a vlajka s modrým klínem nevznikla dokonce ani 1918, jak se často myslí, ale až v roce 1920!

Tohle je tedy podvod zcela průhledný a diletantský a proto bych chtěl raději upozornit na lumpy chytřejší. Ti si v odborné literatuře najdou erb, který byl někdy, někde, skutečně udělen třeba některému rodu jménem Smith a pak pošlou všem Smithům z telefonního seznamu sdělení o jejich "šlechtickém původu" a nabídku, že jim příslušný znak dodají.

Žadoucí je, aby ten skutečný erbovní rod Smithů dokonale vymřel třeba už v 17. století, aby tedy snad některý skutečně oprávněný potomek nemohl žalovat pro krádež, neboť erby jsou ve většině zemí chráněny stejně jako jméno, malířská signatura a podobně. Nu a pak si obvykle stovky Smithů, kteří naprosto nejsou příbuzní (a z nichž polovina se ještě před dvěma generacemi psala Schmied, Šmíd, nebo dokonce Forgeron či Kováč) ten znak objednají a skutečně jej užívají, aniž tuší, že se chlubí cizím perem.

Ten kohoutovic podvodník tak chytrý nebyl, protože je skutečně známo nejméně pět různých, navzájem nepřibuzných, českých erbovních rodů jména Kohout (nejmladší z nich má legální znak až z roku 1973!), ale ten "Heraldický institut" ani jeden z jejich erbů nenašel a proto si znak musel, a hodně hloupě, vymyslet. A Jára Kohout tedy zůstal nešlechticem, protože odmítl uvěřit, že jeho předkové měli už za Přemyslovců v erbu československou vlajku s ukrajinskou slunečnicí...

Adolf F. J. Karlovský

člen-korespondent Mezinárodní heraldické akademie

Český Tábor v East Haddam

8. — 28. srpna 1976

přijímá jen děti, které aspoň částečně mluví česky.

Učí se češtině, dějepis, zpěvu. Mimo to plavání, hry, tělocvik, vycházky a j. • Poplatek \$75.— týdně. •

Příhlášky a informace pí. Ada Dobiš 84-35, 62 Dr.

Ap. T65, Middle Village, N.Y. — 11379.

FEUILLETON

OSKAR KOKOSCHKA

Ve Villeneuve u Ženevského jezera žije a pracuje jeden z posledních klasiků malířského umění Oskar Kokoschka. Narodil se 1886 v Pöchlarnu na Dunaji v Rakousku a ačkoliv je počítán k největším jeho domácím umělcům, jeho malba patří bezesporu celému kulturnímu světu. Pocházel z rodiny usazené v Praze. Podobu jeho děda známe z obrazu Quido Mánesa "Zlatník". Jeho dílna byla v domě "U Ježíška" ve Spálené ulici. Ve Vídni sice Oskar Kokoschka prodělal první umělecké školení, tam začínal jako stipendista r. 1905 na Uměleckoprůmyslové škole, tam se také seznámil s arch. Adolfem Loosem, jenž měl pro jeho další vývoj rozhodující význam, ale už v r. 1909 se usadil na několik měsíců ve Švýcarsku a zakrátko se trvaleji seznámil s kulturním prostředím Berlína. Od svého dědy získal lásku ke Komenského dílu a jeho touha nalezení spravedlnosti ve světě jej pak prováděla na všech jeho cestách. Podle míst pobytu můžeme jeho životní běh rozdělit na uzavřená období. Drážďanské zabírá léta 1916-1924; pak do roku 1934 se počítá doba jeho vandrovnických cest po světě, Paříž, Londýn, Benátky, Tunis a opět Vídeň. Pražský pobyt je vymezen léty 1934 až 1938. Válečné události jej zdržely až do konce války v Londýně a pak do roku 1953 střídal pobyty na různých místech Evropy a v USA. Teprve potom se usadil ve Švýcarsku.

Jako snad všichni klasičtí mistři obíral se i Kokoschka portrétováním svých významných současníků, krajinářst-

vím, malbou zátiší a alegorických kompozic. Rozhodující význam pro jeho počáteční orientaci mělo přátelství s předními osobnostmi vídeňského kulturního světa před první svět. válkou, s malířem Gustavem Klimtem, jehož přežil o 58 let, se zmíněným již arch. Loosem, pocházejícím z Brna, s historikem umění Hansem Tietzem z Prahy a Maxem Dvořákem z Roudnice, také však setkání s dílem van Gogha na výstavě ve Vídni r. 1906 a s obrazy Tiziana, Rembrandta a Brueghela ve vídeňském Uměleckohistorickém muzeu. "Orbs pictus mě přivedl na myšlenku osvobodit lidi od všeho vnějšího, malovat je bez pozlátka, vníknout novými malířskými prostředky do lidské duše..." prohlásil později o své orientaci.

Úspěchy přišly velmi záhy a už ho neopustily. Vlastně již od roku 1912 platil za umělce evropského formátu. R. 1919 se stal profesorem na drážďanské akademii, ale po pěti letech se rozhodl pro tvůrčí nezávislost a odecestoval do Itálie. Nástup Hitlera k moci ho přivedl do Prahy. Prvou sérií sedmi pláten tvoří pohled z okna strahovského kláštera, odkud maloval město půl století před ním Chitussi, další obraz namaloval z okna křižovnického kláštera u Karlova mostu, následoval pohled z okna jednoho domu nad Kampou, pak maloval Karlův most s velkým člunem v popředí, pátým obrazem je Praha od Kramářovy vily, šestým pohled z horního patra kláštera U křižovníků a sedmým je širší pohled na město ze zahradního pavilonu Schön-

bornského paláce s dominantou kostela sv. Mikuláše. Kokoschka našel tehdy ateliér ve věži červeného domu někdejší kavárny Bellevue (Lumír), hned proti Novotného lávce a Smetanova muzeu. Roku 1937 byl Kokoschka pozván malovat v průmyslové oblasti Ostravska, ale to se již necítil v Československu bezpečný a připravoval se k odchodu. Rozhodnutím německé říšské vlády bylo z veřejného státního majetku odstraněno v Německu 417 jeho uměleckých děl a Kokoschka byl označen za jednoho z předních představitelů evropského bolševicko-plutokratického zvrhlého umění. V Praze vytvořil ještě plakát "Pomozte baskickým dětem!" a v říjnu 1938 odecestoval se svou manželkou Olga, rozenou Pálkovskou, do Londýna.

Stinnou stránkou jeho mezinárodních úspěchů bylo, že se jeho díla zmocnili makléři a obchodníci s obrazy. Kokoschka nepatřil právě k malířům, kteří by tvořili na počkání a chrtili plátna jako na běžícím pásu. A právě proto, že nepřesýtil trh svými výtvy, zesílila se jejich vzácnost. Před deseti léty se uvádělo, že od doby, kdy se stal Kokoschka známým — vzrostly ceny za jeho práce 1500 krát. Proto se s nimi ve veřejných sbírkách setkáváme daleko vzácněji než s představiteli pařížské školy. Tím ojedinělejší je pražský soubor, jeden z nejpočetnějších na světě. Ke Kokoschkovi se také jako ke svému učiteli hlásí několik našich malířů, kteří u něho studovali v Salcburku, Adolf Vondra — Marie Štecherová, I. Tichnerová a další.

Jeho dílo se klene nad proměnami slohu a střídáním uměleckých indv dualit od začátku našeho století jako monumentální architektura, podmaňující si nás nadčasovou krásou. "Už dlouho znamená pro mne Oskar Kokoschka jakýsi souhrn moderního malířství," řekl o něm Thomas Mann, a skutečně tak byl nejednou hodnocen i jako protikladný zjev proti Picassově malbě. Jedině jemu byly přiznány hodnoty, jež si v přeměnách času udržovaly stabilní spojení s osudy lidstva. K Portrétu básníka G. Lorky připsal: "Zavražděný národní básník... Všechna reprodukční práva povolna jen těm španělským spolkům, které hájí práva španělského lidu proti diktátorské moci..." Svůj postoj k boji lidstva proti násilí vyjádřil však Kokoschka nejlépe vlastní malbou.

Jan Ryba

PODPORUJTE

ČESKOU

NÁRODNÍ

ŠKOLU

ŠVÉDSKÉ OBČANSTVÍ PO PĚTI LETECH

Od 1. července 76 má být dle proposic snížena čekatelská doba na švédské státní občanství ze 7 na 5 let. Většiny našich krajanů se opatření nedotkne, protože už získali dobu potřebnou podle dosud platného ustanovení. Cizinci přicházející ze skandinávských zemí budou moci nabýt občanství po dvouročním pobytu místo dosud tříletého. Je pozoruhodné, že mnozí naši lidé by dali přednost ponechat si své občanství, ale ke změně je také nutí skutečnost, že občanstvím získají vyšší pensí. Ta se skládá ze dvou složek. Základní pense (folkspense) a tzv. dodatková pense (ATP). Prvá složka je nezávislá na výši výdělku, ale je omezena na švédské občany. Druhá závisí na výši platu. Normální pensijní nárok vzniká v 67 letech. Obě složky představují dohromady asi 2/3 průměrného pracovního příjmu. Na základě dohod s některými západními státy mohou i občané těchto zemí nabýt ve Švédsku nároku na pensí. Např. z Velké Británie a Švýcarska již po pěti letech pobytu před žádostí o pensí, Italové po 15 letech pobytu, z toho 5 let před žádostí. Ze socialistických zemí má podobnou dohodu Jugoslávie, jejíž občané mohou dostat pensí rovněž po 15 letech pobytu a z toho 5 let před žádostí.

IL

Z KALENDÁŘE KRAJANSKÝCH AKCÍ A PROGRAMŮ:

• **Sobota 6. března 1976 o 20 hod., Švýcarsko-Pfäffikon ZH.** Zahájení výstavy obrazů malíře Bendi v Galerii Krause, Tumbelenstr. 37. Potrvá do 28.3.

• **Sobota 27. března 1976 od 19,30 hod. NSR-Kolín n. Rýnem v předměstí Refrath** (14 km od středu Kolína na silnici B 55 směr Bensberg): I. jarní ples spolku Bohemia v hotelu Klosterhöfchen. Možnost přenocování na místě. Inf. na tel. 0224/61512. Vstupné DM 15, —

• **27. března 1976, krajaňský spolek Bohemia v Kolíně n. R.** V 19,30 první jarní ples, v lesním hotelu Kloster Höfchen — Olpener str. B 55 v Refrathu, rekreačním předměstí Kolína. Přímé spojení z Kolína tramvají č. 1. V hotelu je pro "přespolní" i možnost ubytování. Vstupné 15 DM. Bližší informace můžete získat na tel. č. 02204/6 15 12 anebo u jednatele spolku Vladimíra Coufala, 5039 Meschenich-Auf den Kölner Berg 3 106.

• **Středa 31. března o 20 hod. NSR-Frankfurt. Velehrad (jako 17.3).** Otázky sexuální etiky. Přednáší O. Wortner a dr. med. A. Čuprunov.

• **Pátek 2. dubna o 19,30 hod.** (a vždy první pátek v měsíci v různých krajaňských restauracích ve Frankfurtu). NSR-Frankfurt/M. — Rest. Zur Berghütte, Im Prüßling 42: *Přišli na večeři*. Společná večeře, setkání s novými přáteli, neplánované hovory. Další termín 7. května v jiné restauraci.

Pravidelné schůzky — přátelská popovídání pro krajany ze Stuttgartu a okolí v rest. Flurwirt, Flurstr. 9 (blízko Kurhaus), Stuttgart-Bad Cannstatt. Nejbližší data: 20. dubna, 18. května a 15. června.

• **Sobota 10. dubna ve 14,30 hod.** Mnichov-Dům setkání. Dětská velikonocní Besídka v Rumfordstr. 21.

• **11.-18. dubna, Itálie-Casies:** Setkání rodin, svátý týden a velikonoce 1976. Inf.: Velehrad, I-39030, S. Martin in Casies, tel. /0474/78425. (Z programu katolické duch. služby).

• **Čtvrtek 15. dubna od 10 hod.** — Frankfurt, NSR: Zelený čtvrtek mladých na Velehradě, Allerheiligenstr. 52, tel. 285710.

• **Pátek 30. dubna — Neděle 2. května 1976.** Švýcarsko-německé hranice, Zurzach: 4. křesťansko-demokratické symposium ČSKP. Inf. zváž krest. pracujících Šváciarska. Schlossstaltstr. 54, CH-8406 Winterthur.

• **Sobota 22. května v 17 hod.** Frankfurt-NSR: Vysvěcení Jana Dufka, člena Tovaryšstva Ježíšova na kněze (Jeho první svatá mše-prvníce ve čtvrtek 27.5. v 16,30 hod. v Kolpinghaus, Lange Str. 26).

• **26.-30. května rovněž v Casies (viz duben).** Setkání rodičů s vychovateli. K rodičům hovoří lékař a vychovatelé. Cena na osobu a den v Casies DM 13,50.

• **Čtvrtek 27. května (svátek-den odjezdu), NSR-Stuttgart:** Autokarový zájezd buď do Paříže nebo Amsterdamu. Pořádá Sdružení čs. krajanů v Baden-Württemberg. Inf. na adr.: Vereinigung der tschechoslowakischen Landsleute, Postfach, D-7024 Brenhausen.

• **Sobota 12. června NSR-Wiesenstein (poblíže Geislingen).** Již tradiční automobilová rallye "Žizeň". Informace: J. Toman, Čs. kult. spolek, Syrlinstr. 20, D-7990 Ulm/Donau, tel. 0731/64 687.

Data pro zapamatování:

• **Pátek 2. července — pondělí 5. 7. 1976:** Švýcarsko-Curych. IV. slet Československého Sokolstva v zahraničí. Inf.: Sokol Zürich Postfach, CH-8125 Zollikerberg.

• **Pátek 9.-11. července 1976.** NSR-Königstein (u Frankfurtu). 5. Naardenská setkání 1976 a celoevropský kongres J. A. Komenského. Inf.: Naardenský výbor, 22, Ladbroke Sq. London, W. II. England.

• **Pondělí 13. 9. — neděle 19. září 1976,** NSR-Hünfeld u Fuldy. Akademický týden. Setkání krajanů při přednáškách a zábavě z celé Evropy. Inf.: Velehrad, Allerheiligenstr. 52, D-6000 Frankfurt/M. 1. Informace o dětských táborech, podzimních prázdninách mladých: P. Josef Šimčík, Feldstr. 109, CH-8004 Zürich.

• **Možnost rekreace v Německu u švýcarských hranic,** ve Schwarzwald. Rudova církevní organizace Opus bonum, místo pro 15-20 osob s možností vaření, les, zdravé podnebí, vhodné pro revma a nemoci krevního oběhu.

Přihlášky: P. A. Bernáček, farář, D-7712 Blumberg-Fützen, tel. 07702/21566

ODKUD POCHÁZÍTE?

Knižní služba FCI doprodává velkou sbírku kolorovaných rytin českých hradů a zřícenin z r. 1843. Jde o staré reprodukcce obrazů Františka Alexandra Hebera z díla věnovaného hraběti Chotkoví. Vyšlo před 133 lety v sedmi svazcích. Vlastní rytiny měří 18x18cm a s paspartou 23x18cm. Každý exemplář je vhodný k zarámování. Pokud jde o námět z Vašeho kraje, mimo ceny umělecké, jde o vzácnou památku na domov, vhodnou jako dar ke každé příležitosti. Řada námětů je doprovázena půdorysným plánem reprodukováným ve stejném formátu. jednotlivé rytiny stojí 3 libry (6.50), půdorysy liber 1.50 (\$3.25).

Mezi 135 zbývajících námětů jsou např. rytiny Vildštejna, Zvíkova, Buštěhradu, Smečna, Bezdězu, Chebu, Červeného Hrádku, Housky, Jenštejna, Kunžvartu, Kynšperka, Líbčova, Okoře, Plané, Potštejna, Rýzmburku, Říčan, Staré Dubé, Točnicku apod.

Napište nám o úplný seznam. Při odběru nejméně tří rytin, sleva 10%, a zásilka bude odeslána včetně poštovného, obalu a pojištění.

Máme též asi 50 barevných reprodukcí ze Šetelíkovy sbírky Praha, za 1 liber 2.50 (\$5.26), formát 35x35 cm. Rovněž asi 50 barevných reprodukcí ze sbírky V. Malého Krásy Československa (obraz 32x23 cm, s pastartou 50x35 cm) liber 1.50 (\$3.25). Nutno objednat nejméně tři reprodukcce. Mezi náměty jsou Hradčany, Hodonín, Hradec Králové, Dvůr Králové, Jičín, Turnov, Znojmo, Levoča, Plzeň, Jihlava, Prešov, atd.

KNIŽNÍ SLUŽBA FCI,

4 HOLLAND RD., LONDON W14 8AZ (GB)